

Leesgroepen

Seizoen 2011-2012

Bibliotheekservice
Fryslân

INHOUD	blz.
1. Voorwoord	2
2. Dienstverlening	3
3. Spelregels huuraanbod	4
a. Regels voor het lenen van boeken voor het seizoen 2010 - 2011	
b. Aanvragen en reserveren	
c. Uitleentermijn en prijs	
4. Huurtitels	5
a. Tips van leesgroepleden	34
5. Koopaanbod	35
a. Grote Lijsters, een uitgave van Wolters Noordhoff	35
6. Cursusaanbod Egbert Spiekstra	36
7. Boekbespreking	38
8. Selecties van derden	39
a. St. Literatuurclubs Drenthe	39
b. Friese Christelijke Plattelandsvrouwenbond	39
c. Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging	39
d. Senia Literair	40
9. Databanken en internetadressen	41
10. Adressen van derden	45
11. Adressen leesgroepen per gemeente	47

Bijlagen / formulieren

1. Aankoop Grote Lijsters
2. Reservering huurtitels seizoen 2011 - 2012
3. Inschrijfformulier/wijzigingsformulier/opzegging dienstverlening

Meer informatie bij uw openbare bibliotheek
of

Bibliotheekservice Fryslân, Postbus 7507, 8903 JM Leeuwarden
tel.: 058 – 2847784, fax: 058 – 2847785, e-mail: info@bfrl.nl

Informatie over het reserveren en kopen van titels: Doortje Bouwhuis en/of Els Visser
Inhoudelijke informatie over het aanbod aan leesgroepen: Jantsje Rinsma en/of Symen Schoustra

1. VOORWOORD

***Het leven is vurrukkulluk* van Remco Campert boek van Nederland Leest 2011**
***Het leven is vurrukkulluk* (1961) van Remco Campert is het boek dat centraal staat tijdens Nederland Leest 2011. Campert beschrijft hierin een dag uit het leven van twee vrienden, Mees en Boelie, die beiden verliefd zijn op het zestienjarige meisje Panda. Nederland Leest, de grootste leescampagne die ons land kent, plaatst het boek opnieuw in de belangstelling. Het boek wordt tijdens de campagneperiode van vrijdag 21 oktober tot en met vrijdag 18 november door de openbare bibliotheken gratis aan hun leden verstrekt.**

Foto: Cleo Campert

Remco Wouter Campert (1929) is de zoon van de (verzets)dichter Jan Campert en actrice Joekie Broedelet. In 1951 debuteerde Campert als dichter met de bundel *Vogels vliegen toch*. Camperts eerste roman, *Het leven is vurrukkulluk*, verscheen in 1961 en beleefde dit jaar haar 50-jarig jubileum. In 1976 ontving Remco Campert de P.C. Hooftprijs voor zijn poëtisch oeuvre. Samen met Jan Mulder schreef hij van 1996 tot 2006 in *de Volkskrant* een dagelijkse column onder de naam CaMu. Begin 2011 kreeg Remco Campert de Gouden Ganzenveer toegekend voor zijn grote betekenis voor het geschreven en gedrukte woord in Nederland.

Het leven is vurrukkulluk is het onweerstaanbare, bijna achteloos en tegelijk sierlijk opgeschreven verhaal over twee vrienden, Mees en Boelie, die beiden verliefd zijn op het zestienjarige meisje Panda. Zij steelt geld van een oude man en samen organiseren ze een groot feest waarna niets meer is wat het lijkt, in een wereld van vrije liefde en marihuana. De roman werd zeer positief ontvangen door de literaire critici en gewaardeerd om zijn lichte en ironische verteltrant.

Nederland Leest wordt in 2011 voor de zesde keer georganiseerd. Vorig jaar stond *De grote zaal* van Jacoba van Velde centraal. Daarvoor waren dat *Oeroeg* van Hella S. Haasse (2009), *Twee vrouwen* van Harry Mulisch (2008), *De gelukkige klas* van Theo Thijssen (2007) en *Dubbelspel* van Frank Martinus Arion (2006). Philip Freriks is ambassadeur van Nederland Leest. Nederland Leest is een initiatief van de CPNB, in samenwerking met de VOB (Vereniging Openbare Bibliotheken). Meer informatie over de campagne staat op www.nederlandleest.nl en www.nu.nl

2. DIENSTVERLENING

In de provincie Fryslân verzorgt Bibliotheekservice Fryslân voor de bibliotheken in deze provincie al decennia een onafhankelijke dienstverlening aan leesgroepen, gebonden aan een vereniging of ongebonden (soms ook 'wilde' leesgroep genoemd). En het aantal leesgroepen neemt nog steeds toe. Wij bieden ruim 175 leesgroepen deze dienstverlening aan.

In het huuraanbod zijn boeken in allerlei genres van diverse schrijvers opgenomen. Het is een actueel aanbod, dat betekent dat er geen zgn. klassieke boeken in de huurlijst worden opgenomen. Elk jaar komen er nieuwe titels bij en worden oudere titels verwijderd. Dit betekent dat in ongeveer 6 à 7 jaar er een volledige nieuw aanbod wordt gerealiseerd. Een unieke dienstverlening! Leden van leesgroepen en bibliotheekmedewerkers geven tips voor nieuwe titels. Zo is er voor elk wat wils: leesgroepen die volgens literaire maatstaven boeken bespreken, leesgroepen die de inhoud ervaringsgericht willen bespreken en leeskringen die Friese boeken lezen. Wilt u boeken lenen die niet in het huuraanbod van deze brochure zijn opgenomen, vraag dan in uw eigen bibliotheek.

Huren en kopen

De keus van de huurtitels wordt mede bepaald door lezers van leesgroepen en bibliotheekmedewerkers en is elke keer weer verrassend. Uit de tips zijn 24 nieuwe huurtitels opgenomen (20 Nederlandse en 4 Friese titels). Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden tot het kopen van boekpakketten. Zie bijlage 1.

Brochure

Voor de 13^e keer ontvangen de leesgroepen een informatieve brochure met het koop- en huuraanbod en extra informatie. De titels die zijn voorgedragen en niet in het huuraanbod zijn opgenomen, zijn in alfabetische volgorde op schrijversnaam opgenomen. Dit zijn boeken die door geïnteresseerde leden van leesgroepen zijn voorgedragen, dus zeker ook boeken die het lezen waard zijn. Vraag in uw bibliotheek naar dat boek.

Adressenlijst

Per gemeente is een adressenlijst van contactpersonen van leesgroepen opgenomen. Deze lijst geeft nieuwe lezers de gelegenheid om contacten met andere groepen te leggen. Voor derden is het een mooie gelegenheid om belangstellenden te informeren over literaire evenementen en activiteiten.

3. SPELREGELS HUURANBOD

a. Regels voor het lenen van boeken voor het seizoen 2011 - 2012

1. Elke groep heeft **één** contactpersoon die verantwoordelijk is voor het geleende materiaal. Voor Bibliotheekservice Fryslân is deze persoon het aanspreekpunt voor aanvragen en de financiële afwikkeling.
2. De aanvragen voor huurtitels kunt u alleen **schriftelijk** indienen door middel van het volledig ingevulde formulier 'Reserveren huurtitels 2011 - 2012'.
3. In de maand juli ontvangt u schriftelijk bericht welke **vier titels** voor uw leesgroep zijn gereserveerd voor het komende leesseizoen.
4. Na de schriftelijke bevestiging is er een mogelijkheid om telefonisch 'extra' titels aan te vragen.
5. Per titel kunt u alleen een vastgesteld aantal exemplaren lenen: **5, 10 of 15 exemplaren**. Voor Friese titels geldt 5 of 10 exemplaren.
6. De uitleentermijn is maximaal vier weken.
7. Bibliotheekservice Fryslân stuurt de aangevraagde huurboeken naar de bibliotheekvestiging die u heeft opgegeven.
8. Het huurtarief/abbonnementstarief wordt jaarlijks door Bibliotheekservice Fryslân vastgesteld en bedraagt voor het seizoen 2011 - 2012: **per 5 exemplaren: € 8,48 inclusief 6% btw.**
9. Bij elke collectie wordt een informatiemap¹⁾ geleverd, die eigendom blijft van Bibliotheekservice Fryslân. Voor gebruik in de eigen leeskring kunt u uit de bijgeleverde map kopiëren.
10. Voor een zoekgeraakte informatiemap wordt **€ 17,50 inclusief 6% btw** in rekening gebracht.
11. Voor een zoekgeraakt en of te laat ingeleverd boek wordt de boekhandelprijs en bindkosten in rekening gebracht plus administratiekosten van € 10,00 inclusief btw i.v.m. extra gemaakte kosten om de huurcollectie weer op orde te brengen.
12. Begin 2012 ontvangt u de rekening voor de geleverde diensten voor het seizoen 2010 - 2011.

b. Aanvragen en reserveren

Via de bijgevoegde reserveringsformulieren kunt u schriftelijk of per fax uw aanvragen reserveren.

Om iedereen in de gelegenheid te stellen nieuwe boeken uit het huuraanbod te lenen kunt u maximaal **twee** nieuwe huurtitels reserveren. **De nieuwe titels van het seizoen 2011 - 2012 zijn met een * aangegeven.** Na de reservering ontvangt u een schriftelijke bevestiging. Na deze schriftelijke bevestiging is het mogelijk tussentijds boeken te huren. Zie bijlage 2.

c. Uitleentermijn en prijs

De uitleentermijn is **4 weken**. Per 5 exemplaren **betaalt u inclusief 6% btw € 8,48**. De boeken kunt u afhalen bij de bibliotheek van uw keuze.

Voor een goed verloop van de dienstverlening is het noodzakelijk dat u de boeken compleet en tijdig inlevert. Het niet compleet en niet op tijd inleveren betekent dat er een nieuw boek gekocht moet worden om de collectie op peil te brengen.

¹⁾Bevat achtergrondinformatie over de schrijver en het boek.

4. HUURTITELS

Het huuraanbod is actueel, d.w.z. de nieuwgekozen titels zijn grotendeels verschenen in 2010. Het aanbod is gevarieerd en biedt een verscheidenheid aan schrijvers, genres, thema's en niveaus. Het boek mag niet te veel pagina's bevatten, maximaal ± 350 bladzijden want leesgroepen moeten in 4 weken het boek kunnen lezen.

*** = nieuw in het aanbod 2011-2012**

ABMA, GERBEN

De brek (Friestalig)

Centraal in deze roman staat de relatie van een jonge organisatiedeskundige, Jarich, met zijn vriendin. Aanvankelijk is dat Sijke wier ouders een huisje aan de Brek hebben, waar ze af en toe een weekend doorbrengen. Halverwege het boek ruilt hij Sijke zonder veel omhaal in voor Gisela, die hij kent van een managementcursus en met wie hij mogelijk de boerderij van zijn net overleden oom over wil nemen. Daartussendoor speelt de geschiedenis van zijn vader een belangrijke rol. En passant krijgen we ook nog een klein stukje streekgeschiedenis van de Friese Zuidwesthoek.

Koperative Utjouwerij, 2005, 239 p.

ABRAHAM, PEARL

De zevende bedelaar

Oude chassidische verhalen zijn verweven met het hedendaagse verhaal van een joodse familie in New York. De talmoedstudent Joel raakt geobsedeerd door de verhalen van de 19e-eeuwse kabbalist Nachman van Bratslav. Zijn vader beschouwt het als een afwijking van de chassidische leer. Als Joel op mysterieuze wijze verdrinkt, wijt men dit aan de kwalijke invloed van Nachmans verhalen. Abraham laat zien hoe de chassidische traditie altijd bezeten is geweest door de macht van de taal als middel om God te kennen.

Meulenhoff, 2004, 350 p.

ADELAIDE, DEBRA

Als ik er niet meer ben

Delia Bennet, schrijfster van een moderne reeks Huishoudgidsen en bekend om

haar ongewone antwoorden in een probleemrubriek rondom huishoudelijke zaken, is begin veertig en stervende. Originele roman met een sterke, humoristische hoofdpersoon. Het boek confronteert, maar blijft integer en ontroerend tot op het eind.

Artemis, 2008, 399 p.

*** ALLAS, YASMINE**

Nagelaten verhaal

Voor een documentaire gaat de hoofdpersoon, een schrijfster van Somalische afkomst, terug naar haar geboortestreek. De hoofdpersoon zoekt naar een bevestiging van haar herinneringen, bang als ze is deze kwijt te raken. Ze wil haar leven en haar afkomst begrijpen. Het blijkt dat de kern daarvan te vinden is in de liefde van haar ouders voor elkaar, hun verzet tegen de tradities van de familieclan. In de stijl van deze roman met onthullende tegenstellingen en spiegelingen grijpt de schrijfster terug op de orale traditie van haar volk, waarin het magische zo'n grote rol speelt.

De Bezige Bij, 2010, 270 p.

ANDRINGA, GREET

Libben reach (Friestalig)

Als een vrouw haar dochtertje van de trap heeft laten vallen, begrijpt ze zichzelf niet meer en probeert een antwoord te vinden in haar familiegeschiedenis.

Friese Pers Boekerij, 2008, 252 p.

ANKER, ROBERT

Hajar en Daan

Als een leraar geschiedenis van begin dertig verliefd wordt op een zeventienjarige Marokkaanse vwo-leerlinge, begint

voor hem een ingrijpend leerproces. De relatie van leraar-leerlinge en Nederlander-moslima staat zwaar onder druk. De ontwikkelingen zijn vanaf het begin tot het einde verrassend en spannend. Alle actuele kwesties rond het integratiedebat, de multiculturele samenleving, de verloedering in het onderwijs, komen aan de orde. Ironisch, cynisch en luchtig wordt beschreven hoe docenten en schooldirectie met de veranderende tijden omgaan. Een flitsende roman, met rijke taal, over een liefdesgeschiedenis in de roerige hedendaagse realiteit.
Querido, 2004, 288 p.

ANNA, THREES

Motormoeder

Veronica Land, de hoofdpersoon van *Motormoeder*, neemt ons in korte, pakkende en soms fragmentarische hoofdstukjes mee van haar peuter- en kleutertijd in de jaren zestig, via haar vrijgevochten studententijd en de krakerscène van de jaren tachtig tot aan haar volwassen jaren, als zij inmiddels veertig jaar oud is en met haar levenspartner een verbeterde strijd voert over kinderen. Veronica wil namelijk absoluut geen nageslacht. De motor is haar kind, en die motor staat voor vrijheid. De rake en geestige observaties van de hoofdpersoon bieden buitengewoon veel herkenning en leesplezier.

Vassallucci, 2004, 267 p.

AZZOPARDI, TREZZA

Herinner mij

Winnie, de hoofdpersoon, is een zwerfster in een Engels stadje. Ze wordt beroofd van haar enige bezit: een pruik en een koffer vol herinneringen. Op haar zoektocht herontdekt ze haar verleden. D.m.v. flashbacks verweeft Azzopardi dit verleden in korte fragmenten met het leven als dakloze, inmiddels veertig jaar oud. De schrijfster toont groot mededogen met dit complexe, intrigerende leven. Een prachtig vrouwenportret van een zwerfster in een Engels stadje.

De Bezige Bij, 2004, 315 p.

BAKKER, GERBRAND

Boven is het stil

Literaire streekroman over boerenzoon Helmer van Wonderen, een vijftiger, die op een afgelegen boerderij zijn doodzieke vader verzorgt. De combinatie van boerenleven temidden van natuurschoon is subtiel en voelbaar van binnenuit beschreven. Met veel herkenning voor lezers van het platteland of kenners van natuur en boerenleven. Binnen deze wondermooie omlijsting ontwikkelt zich een streekromanachtig plot in vier delen.
Amsterdam: Cossee, 2006, 264 p.

*** BAKKER, GERBRAND**

De omweg

Een Nederlandse vrouw trekt zich terug in een oud huis in Wales, met haar materiaal voor een studie over de Amerikaanse dichteres Emily Dickinson. Spaarzaam zijn de aanwijzingen voor de lezer over wat haar beweegredenen zijn. In Nederland tasten haar ouders, echtgenoot en een hem behulpzame politiemans in het duister. De vrouw laat in Wales alleen een plotseling opduikende jonge man in haar leven toe. Sfeervol en raadselachtig.

Cossee, 2010, 235 p.

BANVILLE, JOHN

De zee

Na de dood van zijn vrouw besluit haar man, een kunsthistoricus, terug te gaan naar een Iers kustdorp om over het verlies heen te komen en tegelijk het trauma van zijn jeugd te verwerken. Hij bracht daar met zijn ouders de vakantie door en ontmoette een voor hem fascinerend gezin. Deze terugblik geeft de nu oudere man enig inzicht in zijn leven en hij tracht alle ervaringen te verwerken om verder te kunnen gaan. Een boeiende, boven het gemiddelde uitstekende roman.

Atlas, 2006, 223 p.

BEIJNUM, KEES VAN

Paradiso

In de nieuwe roman van Kees van Beijnum keert een zich aan zijn milieu ontworstelde wetenschapper terug van zijn

minnares. Hij is vast voornemens de relatie met zijn vrouw te beëindigen. Een dijkdoorbraak gooit echter roet in het eten.

De Bezige Bij, 2008, 292 p.

BENALI, ABDELKADER

De stem van mijn moeder

Een jonge succesvolle fotograaf is zo druk met zijn werk en snelle leven dat hij nauwelijks aandacht heeft voor zijn Marokkaanse ouders die 25 jaar geleden naar Nederland emigreerden. Door de ziekte van zijn moeder wordt het contact hersteld en uiteindelijk verzoent hij zich met zijn afkomst en zijn toekomst en de twee culturen waarin hij leeft.

De Arbeiderspers, 2009, 243 p.

BENALI, ABDELKADER

Bruiloft aan zee

De jonge schrijver (1975) vertelt het verhaal van een Berbergezin dat terugkeert naar het noorden van Marokko om de bruiloft van de dochter te vieren. De bruidegom is haar oom, maar hij verdwijnt tijdens het feest naar zijn vrouwde bordeel. Broer gaat hem zoeken en zijn zus neemt op bizarre manier wraak op haar geliefde. Een sprankelend geschreven roman, waarin herinneringen en personages de levensloop en de sfeer rondom de bruiloft tot leven brengen. Fantasievol en origineel in taal.

Pandora, 2002, 222 p.

BERNLEF, J.

Buiten is het maandag

Bij een auto-ongeluk is Stijn Bekkering zijn vrouw overleden en lag hijzelf 10 dagen in coma. Twee maanden later verlaat zijn zoon plotseling zijn gezin. Stijn krijgt een tip dat hij zich in Nova Scotia bevindt en reist hem na en komt daar in contact met verschillende mensen en raakt bevriend met een kunstenaar die interesse heeft voor de Maori-cultuur. In gesprekken met hem hoort Stijn meer over de verdwenen personen uit diens leven en uit dat van Tracy, de vriendin van zijn zoon. Een mooie roman met bekende ingrediënten (de thematiek van herinneren, de werking van het geheu-

gen, het verdwijnen en de afgelegen locatie), sober en helder in het taalgebruik.

Querido, 2004, 214 p.

BERNLEF, J.

De onzichtbare jongen

Wouter en Max, twee 13-jarige jongens uit het Amsterdam van 1947, zijn schoolvrienden. Max is een zonderling, hij woont bij zijn vader, zijn moeder is met een Canadees vertrokken. Wouter wil harder lopen dan de wind en wordt een topatleet die wint van Fanny Blankers-Koen. De jongens verliezen elkaar uit het oog, maar zien elkaar als volwassene terug in een kliniek waar Wouter revalideert. Deze roman schetst niet alleen een goed tijdbeeld van het grijze naoorlogse Amsterdam, maar is ook een overtuigend en intrigerend verhaal over vriendschap en schizofrenie. Het is geschreven in een sobere en toegankelijke stijl vanuit het perspectief van Wouter.

Querido, 2005, 188 p.

*** BONTHUIS, IVO**

Iedere dag in dienst van jou

In deze roman worden verschillende verhaallijnen met elkaar verweven. We volgen Noa die het maar niet lukt door te breken als pianiste. Alexandra, haar docente en een beroemde pianiste uit vroeger tijden. En dan is er nog de broer van Noa, een verstandelijk gehandicapte jongen. Hugo staat in het midden van het verhaal. Hij verzorgt de broer van Noa in een instelling en tegelijkertijd woont hij bij Noa en haar moeder. Hugo wil een boek schrijven en begint Alexandra's levensverhaal op te tekenen. Roman tegen een muzikale achtergrond, waarin de vrije wil van de mens onder de loep genomen wordt.

Nieuw Amsterdam, 2010, 190 p.

BORGER, SJIEUWE

It ferrin fan de tiid (Friestalig)

Opmerkelijk aan het chronologisch opgebouwde verhaal is dat je van de ik-persoon weinig te weten komt. Omdat hij het niet naar zijn zin heeft om in Den Haag als jurist te werken 'aan de kant

die uitmaakt wat recht is', gaat Sybren terug naar Groningen, waar zijn jeugd-vrienden nog wonen. Hij krijgt een nieuwe vriendin, schrijft een proefschrift, promoveert en wordt advocaat. Maar vooral gaat het over het contact met zijn jeugdvriend Goitsen, die zich steeds meer ontpopt als een egoïstische alcoholist.

Venus, 2005, 158 p.

BROUWERS, JEROEN

Datumloze dagen

In een monoloog kijkt de naamloze hoofdpersoon op zijn leven terug. Hij voelt zich opgesloten in zijn huwelijk. Tegen zijn wil wordt een zoon geboren. Deze zoon wenst later geen contact. In veertig jaar ontmoeten zij elkaar maar een paar keer. Pas als de zoon stervende is komen ze nader tot elkaar. Een ontroerend verhaal.

Atlas, 2007, 190 p.

CAMPERT, REMCO

Het satijnen hart

De bejaarde en beroemde schilder Hendrik van Otterlo leidt een teruggetrokken bestaan. Twintig jaar daarvoor heeft zijn grote liefde, Cissy, hem verlaten. Sindsdien is hij niet meer in zijn atelier geweest; het echte schilderen heeft hij eraan gegeven. Het bericht van het overlijden van Cissy zet echter een verandering in gang. Een mooie, contemplatieve roman over kunstenaarschap, overwonnen doodsangst en de uiteindelijke heromarming van het leven.

De Bezige Bij, 2006, 180 p.

CHEVALIER, TRACY

Maagdelijk blauw

Een Amerikaans echtpaar gaat in Frankrijk wonen, waar de man in een nieuwe baan begint. Zijn vrouw voelt zich niet op haar gemak in het kleine stadje. Sinds ze daar woont heeft ze nachtmerries, waarin blauw een overheersende rol speelt. Omdat haar voorouders Fransen waren, die in de tijd van de Hugenoten leefden, en uit verveling en onrust stelt zij een onderzoek in naar dat verleden. Haar leven wordt totaal veranderd door

dat onderzoek. Het verhaal bestaat uit verschillende elementen, die het boek aantrekkelijk en de moeite waard maken. Tegen het einde wordt de sfeer van fascinerend, ronduit beklemmend. Een fantastisch boek, waarin men ook nog een heel stuk historie uit de Hugenotentijd van dichtbij kan 'meebeleven'.

Bzztôh, 2005, 350 p.

CLAES, PAUL

Lily

Claes vertelt in een zeer vlotte en leesbare stijl het relaas van Lily, een meisje dat volwassen aan het worden is. Ze heeft weinig vriendinnen, alleen Alice: een vriendin voor het leven. Als Lily op een avond op stap gaat en met haar vader terug naar huis rijdt, krijgen ze een ongeluk. Haar vader komt te overlijden en Lily raakt deels verlamd. Ondanks alle tegenslagen worstelt Lily zich door het leven heen. Een roman over liefde, vriendschap en jaloezie in het katholieke Vlaanderen.

De Bezige Bij, 2004, 191 p.

CLAUDEL, PHILIPPE

Grijze zielen

Verhaal dat zich afspeelt in een klein dorpje in het noordoosten van Frankrijk ten tijde van de Eerste Wereldoorlog. Het front is niet ver weg, maar raakt aanvankelijk het dorp niet. De moord op een klein meisje doet het dorp opschrikken. De procureur Destinat, die teruggetrokken leeft op zijn kasteel, is een van de verdachten. Het verlies van geliefden door verschillende hoofdpersonen in de roman cirkelt rondom het centrale thema: wie vermoordde het meisje? De grijze zielen zijn de bewoners van het dorp: noch goed, noch slecht en niet echt levend, gevangen in herinneringen of ten prooi aan het noodlot. Weemoedig boek in observerende stijl.

De Bezige Bij, 2004, 236 p.

CLAUDEL, PHILIPPE

Het kleine meisje van meneer Linh

Pas enkele weken oud en al wees. Na de dood van haar ouders, omgekomen bij een bombardement op het rijstveld, ont-

vlucht haar grootvader met de kleine Sang het eens zo paradijselijke dorp. En daar zit de oude meneer Linh nu met zijn kleindochter, ver over de zee, in de slaapzaal van het opvangcentrum in die grote stad, eenzaam en vervreemd. Maar dan ontmoet hij, op een bankje voor het park, de dikke meneer Bark die een echte vriend wordt, ook al verstaan ze elkaar niet woordelijk. Claudel weet een subtiel evenwicht te bewaren, begrippen als eer, vriendschap, waardigheid natuurlijk in te vullen, het verhaal boven de enkelvoudige anekdote uit te tillen en zicht te bieden op wat mensen beweegt. De kracht van goede literatuur. *De Bezige Bij, 2005, 142 p.*

CLAUS, MARGA

Bollman & Bollman (Friestalig)

Hoofdpersoon is bibliothecaris Jasper Bollman die een geheim heeft: hij is travestiet. In de eerste helft van de roman zien we hem daarmee worstelen. In het tweede deel van het verhaal ontwikkelt Jasper zich verder en wordt het boek spannend als blijkt dat anderen daar niet altijd even beschaafd op reageren. *Utgouwerij Fryslân, 2009, 251 p.*

COETZEE, J.M.

Zomertijd

Na de dood van de schrijver 'Coetzee' interviewt een jonge Engelse biograaf bekenden van hem voor een biografie, vooral over de periode 1972-1977 in Zuid-Afrika. De geïnterviewden zijn kritisch, ze hebben hem veel te verwijten. Spannend en soms erg geestig verhaal dat veel stof tot nadenken geeft. *Cossee, 2009, 297 p.*

COETZEE, J.M.

Elizabeth Costello

Een verzameling essays rondom het personage Elizabeth Costello, schrijfster van beroep. We leren haar gedachtewereld uitgebreid kennen via een aantal lezingen die zij over de hele wereld geeft, maar haar gevoelswereld is ondoorgrondelijk. Aan de orde komen thema's als het probleem van het kwaad, de toekomst van de roman en de taak van de

schrijver. De helder formulerende Elizabeth (wellicht het alterego van Coetzee) heeft bij deze en andere kwesties vaak meer vragen dan antwoorden. De stijl is een genot: sober en zorgvuldig. *Cossee, 2004, 217 p.*

DE COSTER, SASKIA

Eeuwige roem

De roman draait om twee jonge vrouwen, Babs en Julie, wier levens van jongs af aan afzonderlijk gevolgd worden tot zij elkaar ontmoeten en hun levens langzamerhand verstrengeld raken. De roman staat bol van sprankelende metaforen en personificaties waardoor een compleet nieuwe werkelijkheid ontstaat. Sterke roman voor in literatuur geïnteresseerde lezers. *Prometheus, 2006, 232 p.*

*** DIS, ADRIAAN VAN**

Tikkop

De hoofdpersoon, Mulder, die eerder in de in Parijs spelende roman *De wandelaar* (2007) optrad, keert terug naar Zuid-Afrika. Als opposant onder de naam Martin keerde hij zich in zijn studietijd tegen het apartheidsbewind. Omringd door nieuwsgierigheid, misdaad, corruptie en dieven woont hij nu in de Kaap-provincie en krijgt hij sympathie voor een drugsgebruiker. Een verhaal met snelle dialogen en levendige, elkaar vlot opvolgende gebeurtenissen. *Augustus, 2010, 221 p.*

DONCK, CAREL

De nachtmoeder

We volgen een vrouw die overleden is en na haar dood in staat blijkt te zien wat er verder met haar familie gebeurt. Het lukt de schrijver om eventueel ongelofweg te nemen door uiterst geloofwaardig te beschrijven wat de vrouw overkomt. Bijzonder en onverwacht boek, meeslepend en ontroerend. *De Arbeiderspers, 2008, 188 p.*

*** DONOGHUE, EMMA**

Kamer

De 5-jarige Jack leeft met zijn moeder in Kamer, een afgesloten ruimte die hij

nooit heeft verlaten. Zijn moeder is acht jaar eerder gekidnapt en zwanger geraakt van haar ontvoerder. Wanneer moeder en zoon weten te ontsnappen, begint het vooral voor Jack moeizame proces om deel uit te gaan maken van de wereld. Verrassend is het vertellerstandpunt: de jonge Jack. Door televisie te kijken heeft hij een enorme woordenschat opgebouwd, maar hij heeft niet het besef dat veel van wat hij daar ziet een weergave is van de werkelijkheid die hij plotseling leert kennen na de ontsnapping. Beklemmende, maar ook gevoelige en humoristische roman.

Mouria, 2010, 333 p.

DORRESTEIN, RENATE

De leesclub

Zeven montere vriendinnen vormen een hechte leesclub. Met z'n allen gaan ze een literaire cruise maken in Schotland onder leiding van hun favoriete auteur. De reis loopt niet zoals verwacht.

Contact, 2010, 144 p.

DORRESTEIN, RENATE

Zolang er leven is

Tal van personages worden opgevoerd die allen met schokkende gebeurtenissen of veranderingen in hun leven worden geconfronteerd. De personages, die gegroepeerd zijn rondom drie vriendinnen en hun gezinnetjes, zijn goed uit elkaar te houden. Dorrestein beheerst de kunst om op realistische wijze een kijkje te geven in het leven van de meest wonderlijke gezinnen. Ze doet dit overtuigend en met een flinke dosis spanning. Bovendien laat ze de lezer nooit achter zonder een sprankje hoop te bieden, waarnaar in de titel al wordt verwezen.

Contact, 2004, 319 p.

DOWNHAM, JENNY

Voor ik doodga

Als een meisje van 16 te horen krijgt dat ze niet lang meer te leven heeft, stelt ze een lijst van dingen op die ze nog wil doen. Zonder ook maar ergens pathetisch of meelijwekkend te worden, lukt het de schrijfster om alle facetten van leven en dood door de ogen van een 16-

jarige (die gaat sterven) te laten zien. Een uitgave voor alle leeftijden die ontroert, die laat lachen en laat huilen en die je vooral heel stil maakt.

Mouria, 2007, 303 p.

DULLEMEN, INEZ VAN

De komst van de rustverstoorder

Het verhaal speelt in Ierland waar de schrijver Olivier en zijn zwangere vrouw Olga zich vestigen in een eenvoudig huisje op zoek naar geluk. Vlak na de geboorte van hun zoon blijkt echter dat hij doof is. Door hun verschillende opvattingen over de opvoeding van de jongen wordt de kloof tussen hen steeds groter. De jongen kan ook zijn draai niet vinden totdat hij de leeftijd heeft bereikt waarop hij zelf bepaalt wat hij doet. Het verhaal is sober geschreven en gaat over opoffering, vrijheid, de grilligheid van de natuur, idealen, de tekortkomingen van en communiceren zonder taal.

De Bezige Bij, 2004, 240 p.

*** DURLACHER, JESSICA**

De held

Nadat de joodse vader van een vrouw is overleden, worden zij en haar gezin slachtoffer van een aanranding en een nachtelijke gewapende overval. Dit gebeurt juist op het moment dat haar oudste zoon in de Verenigde Staten traint voor marinier in het Amerikaanse leger. Een keten van noodlottigheden verbindt de vrouw met de weggevalen overdreven bescherming door haar vader. In haar zoektocht naar de daders doet zij ontdekkingen die de misdaden verbinden met haar vader en de verhalen uit zijn verleden. Met recht een literaire thriller!

De Bezige Bij, 201, 320 p.

DUYNS, CHERRY

De Chinese knoop

Bij het uitruimen van het sterfhuis van zijn moeder komen bij een kunstschilder herinneringen boven. Aan zijn moeder, zijn jeugd, aan dat wat verdween. Hij denkt aan de pindaverkoper oom Ying (Lin Ying) die voor de Tweede Wereldoorlog als stoker naar Nederland kwam om fortuin te vergaren voor de achter-

gebleven in China. Een prachtig sfeerbeeld van de jaren na de oorlog wordt opgeroepen. Effectief heen en weer gaand tussen heden en verschillende verledens wordt hier een teer, navrant, verhaal verteld dat grote emoties niet uit de weg gaat. Een ontroerende, fijnzinnige, vertelling over trouw, afscheid en herinnering.

Rap, 2005, 155 p.

ENRIGHT, ANNE

De samenkomst

Na de zelfmoord van een broer keert een Ierse vrouw terug naar haar ouderlijk huis in Dublin. De dood van haar broer en de confrontatie met haar naaste familie doen haar denken aan haar jeugd in een gezin van twaalf kinderen en aan haar oma. Na de begrafenis raakt ze in een depressie, maar als ze maanden later naar haar gezin teruggaat, gloort er licht. Somber, maar tegelijk liefhebbend portret van een moeilijk communicerende Ierse familie.

De Bezige Bij, 2007, 286 p.

ENQUIST, ANNA

De thuiskomst

Historische roman over het leven van Elizabeth Batts [1741-1835], de vrouw van de beroemde ontdekkingsreiziger, kapitein James Cook. Enquist romantiseert het leven van Elizabeth met behulp van historische feiten. Batts' zeemansvrouwenleven valt uiteen in een leven met, een leven zonder en een gedeelte wachten op 'de thuiskomst' van James. De lezer krijgt een goed beeld van haar eenzaamheid. James is soms jaren van huis, terwijl zij alleen in Londen achterblijft en haar gezin draaiende houdt. De roman lijkt in het heden te spelen, Elizabeth heeft het gevoelsleven van een hedendaagse moderne vrouw. 'De thuiskomst' is met veel inlevingsvermogen en oog voor detail geschreven vanuit het vrouwelijk perspectief. De stijl is beeldrijk en uitgesproken literair. Er valt veel te genieten in dit boek.

De Arbeiderspers, 2005, 415 p.

ENQUIST, ANNA

Contrapunt

Een vrouw wijdt zich aan het instuderen van de Goldbergvariaties van Bach. Elk muziekfragment roept bij de vrouw herinneringen op. Herinneringen aan haar eigen geschiedenis als pianiste en schrijfster, aan haar gezin, haar moederschap en aan haar overleden dochter.

De Arbeiderspers, 2008, 205 p.

ENTER, STEPHEN

Spel

De schrijver tekent in elf episodes op een subtiele manier de ontwikkelingsgang van een gevoelige en intelligente jongen naar volwassenheid. Voor elk jaar een hoofdstuk. Elke episode legt een ander accent. Naarmate de roman vordert wordt de afstand tussen verteller en hoofdpersoon kleiner. Bijzonder is de ingehouden stijl van de roman.

Van Oorschot, 2007, 269 p.

FABREGAS, L

Het meisje met de negen vingers

Het verhaal van twee Catalaanse zussen die opgroeien in de jaren zeventig. Hun ouders doen er alles aan om hen in totale eerlijkheid en vrijheid op te voeden en besluiten hen zonder foto's groot te brengen. In plaats daarvan leren zij de meisjes zgn. 'gedachtefoto's' te maken: levendige beelden die in de geest worden vastgelegd. Sfeervolle roman die balanceert op de grenzen van de werkelijkheid.

Anthos, 2007, 171 p.

FEBRUARI, MARJOLEIN

De literaire kring

De leden van een boekenclub worden door de verschijning van een roman van een oud-plaatsgenoot hardhandig aan een schandaal uit het verleden herinnerd. In vijf afdelingen beschrijft Februari het leven in een dorp waar het schandaal zich jaren geleden afspeelde. Het verhaal bevat ironie en humor afgewisseld met filosofische gedachten over verantwoordelijkheid, schuld en onverschilligheid.

Prometheus, 2007, 253 p.

FOX, PAULA**De kinderen van de weduwe**

Deze roman analyseert de rivaliserende persoonlijkheden in een van oorsprong Spaanse familie. Laura Maldona en haar dronken echtgenoot Desmond hebben in New York enkele mensen uitgenodigd voor een etentje. De volgende dag vertrekken ze naar Afrika. Ze ontvangen hun gasten in hun hotelkamer. Alleen Laura weet dat Laura's moeder, het hoofd van de familie, die dag is overleden. Laura's geheim uit zich in provocaties, die het feestje dramatisch doen aflopen. Via herinneringen van alle personages ontstaat het beeld van een complexe familiegeschiedenis. De dialogen onthullen het profiel van de diverse karakters. Fox' stijl is grandioos: zij vindt woorden voor de positie van mens die wordt bedreigd door de chaos van het moderne leven.

Bakker, 2004, 221 p.

FRANCK, JULIA**De middagvrouw**

Boeiende en vaak ook aangrijpende roman over een vrouw, die na alle ontberingen van de Tweede Wereldoorlog samen te hebben overleefd, in 1945 haar zevenjarige zoon alleen achter laat op een klein station in Vorpommern.

Wereldbibliotheek, 2008, 382 p.

GÀRCIA MÀRQUEZ, GABRIEL**Herinnering aan mijn droeve hoeren**

Hoewel de titel misschien anders zou kunnen doen vermoeden, is dit absoluut geen zinnenprikkelende novelle, maar juist een fijnzinnig en warmbloedig verhaal, zoals het Gabriel Gàrcia Màrquez betaamt. Een oude vrijgezel die enkel de betaalde liefde kent, besluit zichzelf voor zijn negentigste verjaardag een heel bijzonder cadeau te geven: een nacht met een jonge maagd, maar op de nacht zelf is het meisje zo moe dat ze de hele nacht doorslaapt, en wanneer de oude man beseft dat hij verliefd op haar is geworden, beginnen de problemen, want de echte liefde (en de bijkomende jaloezie) kende hij nog niet. Een dun boekje met verrassend veel humor en wijsheid,

prachtig geschreven, uitstekend vertaald en getuigend van een enorme levensvreugde. Een klein meesterwerk.

Meulenhoff, 2004, 127 p.

GARNER, HELEN**De logeerkamer**

Als een vrouw van in de zestig een terminaal zieke vriendin te logeren krijgt, blijkt deze een dubieuze alternatieve behandeling te ondergaan. Vriendschap wordt hier met kleine voorvallen mooi neergezet.

De Bezige Bij, 2008, 164 p.

*** GERRITSEN, ESTHER****Superduif**

Als enig kind van oude, erudiete ouders is de elfjarige Bonnie Mol uit Haarlem een ouwelijk meisje, dat uitsluitend oorlogsboeken leest. Het leven valt haar zwaar, elke dag wordt ze huilend wakker en wil ze haar bed niet uit. Vriendschap met de vrolijke Ine zet de deur naar een normaal, lichter leven op een kier en biedt Bonnie de kans haar vleugels uit te slaan. Buitengewoon invoelend, gevoelig en daarmee ontroerend verhaal.

De Geus, 2010, 189 p.

GIORDANO, PAOLO**De eenzaamheid van de priemgetallen**

De levens van een door een ski-ongeluk getekend meisje en een hyperintelligente jongen met een zwakbegaafd, door zijn toedoen verdwenen tweelingzusje, kruisen elkaar op de middelbare school; een bijzondere vriendschap ontstaat waarin priemgetallen een grote rol spelen.

Cargo, 2009, 318 p.

*** GIPHART, RONALD****IJsland**

Giph is tekstschrijver en side kick van een cabaretgroep. Op het eerste gezicht handelt deze roman over het wel en wee van de cabaretgroep tijdens een vakantie op IJsland. In flash-backs wordt het werkelijke verhaal verteld: het vertrek van Giph's geliefde, de ontmoeting in Friesland met de zwangere Teatske, haar intrek in zijn woning en de ziekenhuispe-

riode van het pasgeboren kind. Humor, inlevingsvermogen en gevoel voor dramatiek het is allemaal te vinden in deze roman.

Podium, 2010, 221 p.

GRANT, LINDA

De kleren die wij dragen

Door de ontmoeting met een oom (het zwarte schaap van de familie) leert een jonge vrouw in Londen veel over haar familie van Hongaarse vluchtelingen. Een uitstekend gecomponeerd, aangrijpend en intrigerend boek.

Prometheus, 2009, 317 p.

GRONDAHL, JENS CHR.

Veranderend licht

Voor de 56-jarige Irene Beckman is haar huwelijk een alledaagse vanzelfsprekendheid geworden. De ontdekking dat haar man een ander heeft ontmoet is voor haar geen grote verrassing, De gevolgen openen een nieuwe vrijheid en een diepgaand zelfonderzoek voor Irene. Ze ontdekt bij toeval dat de man die van haar moeder scheidde toen ze 13 jaar was, niet haar biologische vader is en begint een zoektocht. Een prachtige, meeslepemde roman, waarin met helderheid en herkenbaarheid verwoord wordt waar het de schrijver omgaat: laten zien dat de hoop nooit klein te krijgen is. (oorspr. titel: Ed andet lys. 2002).

Meulenhoff, 2004, 300 p.

GRONDAHL, JENS CHR.

De tijd die nodig is

Het bericht dat haar tienerzoon een buitenlandse jongen heeft mishandeld brengt bij een succesvolle Deense architecte de herinnering op gang aan de keuzes die ze in haar leven gemaakt heeft.

Meulenhof, 2008, 319 p.

GRUNBERG, ARNON

De asielzoeker

De hoofdpersoon van deze roman tracht een onopvallend leven te leiden waardoor het leven met zijn vrouw steeds pijnlijker wordt. Zij probeert de verworpenen te redden en trouwt plotseling

met een asielzoeker, die bij hen in huis komt wonen. De man schikt zich uit mededogen met zijn ernstig zieke vrouw. Zo ontstaat een absurde driehoeksverhouding, die soms bijna Reviaans hilarisch is, maar vooral van een peilloos nihilisme. Er is geen hoop en er is geen uitweg. Onontkoombaar komt het tragische einde naderbij. Hij ervaart dat niet alleen tragisch, maar ook als een bevrijding.

Nijgh & Van Ditmar, 2004, 352 p.

HAASSE, HELLA

Sleuteloog

De bejaarde kunsthistorica Herma Warner wordt door een journalist gevraagd naar informatie over Mila Wychinska, die als mensenrechtenactiviste actief zou zijn geweest in Zuidoost Azië. Dit blijkt haar hartsvriendin uit haar jeugd in het vooroorlogse Indië te zijn, een telg uit een rijke Indo-Europese familie. Herma's schriftelijke herinneringen bevinden zich in een oude kofferkist waarvan zij de sleutel kwijt is, daarom moet zij op haar geheugen afdelen. Langzaam maar zeker worden dan ook een aantal geheimen onthuld. Het verhaal speelt zich af in een tijd en een decor dat voorgoed voorbij is.

Querido, 2004, 200 p.

HAASSE, HELLA

Het tuinhuis

Het nieuwe boek van de grande dame van de Nederlandse literatuur bevat zeven verhalen die tussen 1948 en 2006 verspreid verschenen. In de meeste verhalen speelt een geheim uit het verleden een grote rol, hangt dat wat verzwegen is als een schim tussen de personages en zijn zij op zoek naar de waarheid die zij slechts zijdelings aan kunnen raken. Voor Haasse-kenners een prachtige herbeleving van een oeuvre; voor beginners een goede introductie erop.

Querido, 2006, 153 p.

HADDON, MARK

Een akkefietje

De net gepensioneerde Engelsman George Hall maakt zich zorgen over zijn gezondheid, over zijn dochter die gaat

trouwen met een z.i. niet zo geschikte man en over de ontrouw van zijn vrouw, maar wil dit niet laten blijken aan zijn omgeving. Subtiel geestig, maar ook invoelend en begripvol, met kostelijke situatieschetsen. Maakt treffend duidelijk wat de keerzijde is van de Engelse 'stiff upper-lip'.

Contact, 2006, 384 p.

HALLDOR, LAXNESS

Aan de voet van de gletsjer

De bisschop van IJsland stuurt een jonge theologiestudent naar een afgelegen parochie aan de voet van de Snaeffelsgletsjer om onderzoek te doen naar het nogal excentrieke gedrag van de plaatselijke dominee. De student gaat gewapend met een bandrecorder naar het afgelegen gehucht waar zowel zijn onderzoek als de gesprekken met de dominee en de plaatselijke bevolking heel anders lopen dan hij verwacht had. Origineel, geestig, filosofisch en sprookjesachtig verhaal.

De Geus, 2007, 222 p.

*** HARDING, GEORGINA**

Wie zij was

Anna (8) en haar broer Peter (10) worden ver gehouden van de omstandigheden rond de dood in 1961 van hun, van origine Duitse moeder en haar begrafenis. Vooral Peter fantaseert veel rondom de oorzaak van haar dood. Als Anna van middelbare leeftijd is, gaat zij op zoek naar de identiteit van haar moeder. Treffend wordt door de ogen van de kinderen de ontredde en verwarring geschetst van het onverwachte gemis van hun moeder. Het dagelijks leven gaat ogenschijnlijk gewoon door terwijl hun wereld op zijn kop is gezet. Mooi beeld van de jaren 60, de verwerking van de oorlog en het onvermogen om gevoelens te uiten.

Anthos, 2010, 285 p.

HART, MAARTEN ' T

Lotte Weeda

Een naamloze inwoner van het Zuid-Hollandse dorp Monward (Warmond) vertelt over de mooie oosterse Lotte

Weeda die er dorpelingen komt fotograferen voor een fotoboek. De verteller (alter ego van de auteur), kwistig anti-roomse uitspraken, bijbelteksten en zijn kennis van literatuur, natuur en klassieke muziek rondstrooiend maakt haar wegwijs in het dorp. Als het fotoboek eenmaal af is, verongelukkig de geportretteerden een voor een, de verteller zelf ontsnapt ternauwernood. Tragikomische, in typisch 't Hartse 'gezellige' stijl geschreven, maar strak gecomponeerde, oer-Hollandse roman.

Arbeiderspers, 2004, 270 p.

HART, MAARTEN ' T

Het psalmenoproer

Historische roman die zich afspeelt in Maassluis tijdens de 18^e, begin 19^e eeuw. In 1773 werd in gereformeerd Nederland een nieuwe psalmberijming ingevoerd. Nederland stond op z'n kop. De commotie over het psalmgezang werd al gauw een uitlaatklep van de verpauperde onderklasse. De muziek- en natuurminnende reder Roemer Stroombreker raakt door een amoureuze affaire met huid en haar betrokken bij het oproer. Naast pikante slaapkamergeheimen en hilarische domineesportretten zorgen natuurbeschrijvingen en muziek voor een levendige invulling van de historische setting.

De Arbeiderspers, 2006, 288 p.

HARVEY, SAMANTHA

De woestenij

Jake, een architect van 65, lijdt aan de ziekte van Alzheimer en probeert zich zoveel mogelijk van zijn leven te herinneren voordat zijn geheugen niet meer toegankelijk is. Samen met hem reconstrueert de lezer zijn levensverhaal, zijn dromen, zijn verliezen, maar uiteraard blijkt al heel gauw dat Jake een uitermate onbetrouwbare verteller is.

Anthos, 2009, 319 p.

*** HEM, BOUKE VAN DER**

De fuery (Friestalig)

Het hoofd van de bibliotheek in Delfzijl krijgt een verhouding met een onderaannemer bij de verbouwing. Hij is de

zoon van een 'verdwenen' Turkse gastarbeider, die opgroeide bij zijn Friese moeder in Stiens. In het boek komen beide hoofdpersonen om de beurt aan het woord. Hun persoonlijke herinneringen worden afgewisseld met actuele maatschappelijke vraagstukken, zoals de integratie van moslims en de tragedie van Srebrenica. Tussen al deze verwickelingen ontstaat een relatie.

Utjouwerij Fryslân, 2010, 143 p.

HERMSEN, JOKE J.

De liefde dus

De schrijfster/filosofo Joke Hermsen weet een verrassend licht te werpen op een tot nu toe duister gebleven jaar uit het leven van de 18de-eeuwse schrijfster Belle van Zuylen. Getrouwd met een veel oudere, wat saaie, adellijke man vat zij een vurige liefde op voor een veel jongere man.

De Arbeiderspers, 2008, 336 p.

HÖWELER, MARIJKE

Over de streep

In 'Over de streep' schrijft Höweler over ouderdom en over wat er gebeurt in een gezin als de ouders oud, ziek of dement worden en in een verpleeghuis terechtkomen. Door hun hulpbehoevendheid verandert niet alleen de ouder/kind verhouding, maar ook de relatie tussen de kinderen en de ouders onderling. De aftakeling van de ouders fungeert bovendien als een spiegel voor de zestigjarige hoofdpersoon Julia. Ze wordt niet alleen geconfronteerd met haar eigen ouderdom en eindigheid, maar ook met haar jeugd. Höweler heeft op prachtige, ontroerende en goudeerlijke wijze het psychologische proces van veroudering beschreven, een thema dat in veel (babyboom) gezinnen speelt.

Atlas, 2005, 174 p.

*** HUISMAN, BENNIE**

Lytse histoarje fan langst (Friestallig)

De hoofdpersoon Thomas is van alles een beetje: leraar, dirigent, zanger, timmerman en schrijver. En hij is vader, dat lijkt uiteindelijk wel het belangrijk-

ste, vader van een dochter van twaalf uit zijn eerste huwelijk. Het verhaal speelt zich af in 1979, maar de basis ligt eind jaren zestig in een dramatische gebeurtenis waar Thomas nooit lang genoeg bij stil gestaan heeft. De schrijver verwoordt een ontroerende geschiedenis, waarin hij een licht melancholische toon weet te vinden die goed bij het verhaal past.

Utjouwerij Fryslân, 2010, 239 p.

JANSEN, SUZANNA

Het pauperparadijs

Aan de hand van haar eigen familiegeschiedenis beschrijft een journaliste anderhalve eeuw Nederlandse armoede en wat daar aan gedaan werd, te beginnen met het heropvoedingsexperiment in Veenhuizen in Drenthe.

Balans, 2008, 255 p.

JAPIN, ARTHUR

Een schitterend gebrek

In zijn memoires maakt Giacomo Casanova (1725-1798) melding van het feit dat hij als 17-jarige verliefd werd op een meisje van 14. Toen hij na een verblijf in Venetië terugkeerde om met haar te trouwen, was ze verdwenen. Zestien jaar later ontmoette hij haar weer in een bordeel in Amsterdam. Haar verdwijning destijds was een daad van liefde: omdat haar gelaat was aangetast door de pokken, zou zij Casanova's loopbaan in de weg gestaan hebben. In Amsterdam krijgt ze faam als luxe prostituee, wier aantrekkingskracht o.a. is gelegen in het feit dat ze gesluierd door het leven gaat. Als ze Casanova weer ontmoet, herkent deze haar dan ook niet. Een spannende, elegante en mooi opgebouwde roman.

De Arbeiderspers, 2004, 239 p.

*** JAPIN, ARTHUR**

Vaslav

'Vaslav' beschrijft de ondergangsdag in 1919 van de legendarische balletdanser Vaslav Nijinsky (1890-1950). Vanuit drie vertellende personages wordt die ene dag beschreven, met tal van flashbacks en sprongen in de tijd. De thematiek van deze historische liefdesroman is rijk en

veelzijdig. De compositie is ingenieus en spanningverhogend.

Arbeiderspers, 2010, 374 p.

*** JONG, FERDINAND DE
Guozzeflecht (Friestalig)**

Een spannend boek dat de lezer meeneemt naar de onmetelijke Siberische taiga in de tijd van de Koude Oorlog. Jaren later wordt de hoofdpersoon privé-detective en lost een moord op waarvan hij zelf werd verdacht. In feite bestaat het boek uit drie verhalen, die aan het einde tot een slim doordacht plot leiden. Desondanks is het geen psychologische roman maar een actieboek dat groten-deels in Friesland speelt met een ont-knoping bij de sluizen van Kornwerder-zand.

Friese Pers Boekerij, 2010, 159 p.

**JONGE, HELLA DE
Los van de wereld**

Hella de Jonge, beeldend kunstenaar, vrouw van cabaretier Freek de Jonge. Haar ouders verloren in de Tweede Wereldoorlog het grootste gedeelte van hun familie en over dat verlies en het gevoel van ontheemd zijn, kwamen ze, zoals velen met hen, nooit meer heen. Hun trauma's drukten een zwaar stempel op het gezin van drie kinderen en maakten van hun kinderen een tweede generatie oorlogsslachtoffers. Op de begrafenis van Hella's moeder komt het tot een uitbarsting, waarna Hella begint met het opschrijven van haar jeugdhervindingen. Een zeer openhartig, pijnlijk, ont-roerend en ongepolijst egodocument waarin de gevolgen van onverwerkte trauma's van zowel de eerste als tweede generatie oorlogsslachtoffers duidelijk zichtbaar zijn.

Balans, 2006, 169 p.

*** KADARE, ISMAËL
Het ongeluk**

Een liefdesgeschiedenis, een thema dat Kadare voor het eerst centraal in zijn relaas plaatst en vervolgens met verschillende andere genres verweeft. De geliefden, Rovena en Besfort, vinden de dood in een auto-ongeluk. De politie

staat voor een raadsel - waarom slingerde de taxi op dat moment, waarom keek de taxichauffeur in de achteruitkijkspiegel? De relatie tussen de twee verliefden is ook mysterieus. De onderzoeker en een vriendin van Rovena hebben verschillende theorieën zonder echt een oplossing te vinden...

Van Gennep, 2010, 237 p.

**KAWAKAMI, HIROMI
De tas van de leraar**

Op buitengewoon gevoelige wijze wordt de ontluikende liefde tussen Tsukiko (een vereenzaamde vrouw van net geen veertig) en een gepensioneerd leerkracht beschreven. Allebei komen ze er gaandeweg achter dat ze meer gezamenlijke interesses en karaktertrekken hebben dan dat ze in eerste instantie aan zichzelf en aan elkaar hadden willen toegeven. Existentiële twijfels, tegenstrijdige gevoelens en de gevolgen van jarenlange eenzaamheid worden op een integere, tedere en sobere manier onder woorden gebracht.

Atlas, 2009, 191 p.

*** KEILSON, HANS
Komedie in mineur**

Na veel wikken en wegen nemen Wim en Marie, een jong, kinderloos echtpaar in een klein provinciestadje, een joodse onderduiker in huis: Nico. Voor zover mogelijk maakt Nico deel uit van het huishouden en de jonge echtelieden hebben het gevoel hun burgerplicht te doen. Tot Nico overlijdt aan wat aanvankelijk een ongevaarlijke griep lijkt. Zowel qua taal als verhaal een wonder van eenvoud, maar met een wereld aan emotie nuances.

Van Gennep, 2010, 126 p.

**KESSELS, MARIE
Ruw**

Gemma, een jonge vrouw raakte na een ongeval blind en moet proberen om met deze zware beperking toch een soort van bewegingsvrijheid te hervinden. Zij toont zich een ondernemende, kritische, vitale geest, valt soms ook ten prooi aan wanhoop, maar is bovenal zeer gebeten om

volop te leven. Een boeiende psychologische verkenning, geschreven met een scherpe pen.

De Bezige Bij, 2009, 206 p.

KEULEN, MENSJE VAN

De laatste gasten

In een pension voor kunstenaars blijken eerste indrukken bedrieglijk. Het hoofdpersonage komt daar te werken als een inwonende hulp in de bediening. Ze leert de gasten van het pension kennen en binnen korte tijd wordt duidelijk dat niet iedereen is wie hij of zij lijkt te zijn. Van Keulen toont het spel van zijn en schijn; tot op de laatste pagina weet zij alles aan het wankelen te brengen.

Atlas, 2007, 166 p.

*** KINGMA, BART**

Griene simmer (Friestalig)

Griene Simmer draait om de verdwijning van Luc Franken, vijf jaar geleden. Het boek begint op de dag dat de zaakwaarnemer van Luc samen met Sebastian, de ex-zakenpartner van Luc, de spullen uit Lucs appartement halen. Ze hebben ook Frouck, een ex-vriendin van Luc, uitgenodigd. Geleidelijk ontstaat een beeld van de driehoeksverhouding tussen twee broers en de echtgenote van een van hen, die leidde tot een drama.

Utjouwerij Fryslân, 2010, 239 p.

KOCH, HERMAN

Het diner

In een toprestaurant komen vier mensen samen: de ik-figuur, Paul, een afgekeurd docent, zijn echtgenote en zijn broer, beoogd minister-president, met zijn vrouw. De kinderen van de dinergangers hebben een wandaad begaan. Hoe daarmee om te gaan? Een verontrustende, maar ook humoristische roman.

Anthos, 2009, 300 p.

*** KOCH, HERMAN**

Zomerhuis met zwembad

Een arts begaat een medische fout, die misschien geen fout is maar opzet. We volgen de hoofdpersoon met zijn gezin op een vrolijke zomerse vakantie, waar-

bij liefde, lust, overspel en geweld de gevaarlijke ingrediënten zijn. Koch schrijft met een natuurlijke literaire toon en laat humor en tragiek elkaar versterken. Zijn personages zijn psychologisch interessant; een mengeling van kwaliteit en spanning.

Anthos, 2011, 380 p.

KOELEMEIJER, JUDITH

Anna Boom

Het avontuurlijke leven van een Nederlandse vrouw met vele gezichten, beginnend op het moment dat zij in de zomer van 1942 als 22-jarige op de trein naar Boedapest stapt op reis naar haar veel oudere, getrouwde minnaar.

Atlas, 2008, 239 p.

KOENS, ENNE

Tot alles gezegd is

Als zijn huwelijk stukloopt, is een man bang dat hij zijn dochter nauwelijks nog zal zien en besluit haar te ontvoeren. De ontvoering wordt beschreven zowel vanuit het perspectief van de vader als de moeder, de schrijver weet op deze manier sympathie voor beide partijen op te roepen. Mooie beschrijving van een relatie die langzaam uitdooft.

Podium, 2007, 172 p.

KOOL, MARGA

Een kleine wereld: terug naar het dorp van mijn ouders

Een geslaagde archeologe van middelbare leeftijd keert terug naar haar geboortedorp in Drenthe vanwege de ziekte van haar vader. Ze logeert in het huis waar ze in de jaren vijftig is opgegroeid en blikt terug op haar leven en kiest daarvoor een stijl met zorgvuldige bewoordingen en zonder sentimentaliteit. Een aubade aan het geborgen leven op het platteland, waar het bestaan niettemin soms hard kon zijn. Dit boek past in de serie van Siebelink en Mak en doet er zeker niet voor onder.

Ambo, 2006, 253 p.

KÖSTER, MANUELA
Tantalus (Friestalig)

Een kloeke misdaadroman, waarin ook liefdesperikelen een rol spelen, die zich grotendeels afspeelt in het hedendaagse Egypte. Verschillende personages vertellen afwisselend het verhaal. Die personages bevinden zich ook nog eens in de twee kampen die tegenover elkaar staan. Een vaardig geschreven roman die uitnodigt om door te lezen omdat je wil weten hoe het afloopt.

Elikser, 2009, 321 p.

KRABBÉ, TIM
Een goede dag voor de ezel

'Als je slechtheid wilt, dan moet je niet gek opkijken als je slechtheid krijgt', zegt Esther in Krabbés jongste novelle. Is deze uitspraak houdbaar? Om te illustreren hoe gecompliceerd dit kan liggen, worden aan het eind twee verhaallijnen in elkaar geschoven. De ene verhaallijn gaat over een man die met zijn geliefde op ramkoers vaart, de andere is de eerste liefde van een vijftienjarig meisje, die eindigt in een groepsverkrachting. In de uitwerking en vervlechting van deze twee verhaallijnen vond de schrijver het evenwicht tussen een spannend, filmisch verhaal en de psychologische analyse van de 'goede' moordenaar en 'de vermoorde onschuld'. Moord, wroeging en vergeving vormen de kern van het verhaal.

Prometheus, 2005, 118 p.

KRABBÉ, TIM
Marte Jacobs

Dichter Emile Binenbaum, die zijn faam dankt aan een op jonge leeftijd geschreven gedicht, denkt terug aan het meisje Marte dat hem daartoe inspireerde. Hij ontmoette haar toen zij negen was en hij zestien en trof haar nadien met tussenpozen van enkele jaren. Een mooie kleine roman die spannend, zuiver en sfeer- vol is over onbereikbare liefde, rivaliteit en miskend schrijverschap.

Prometheus, 2007, 165 p.

KUIPERS, ALICE
Briefjes op de keukentafel

De luchtige communicatie via briefjes tussen moeder en dochter krijgt een andere toon als de moeder ernstig ziek blijkt te zijn. Een ontroerende communicatie, die tot het einde boeit.

Mouria, 2008, 234 p.

*** KWAST, ERNEST VAN DER**
Mama Tandoori

Een Indiase moeder met een bevlogen en vurig karakter zwaait de scepter in het Rotterdamse gezin waarin de hoofdpersoon opgroeit. Deze jongen, die ook Ernest van der Kwast heet en later schrijver wordt, moet zich een weg naar volwassenheid zien te banen en zich ontworstelen aan zijn moeder met haar excentrieke opvattingen. Een kleurrijke schets van een onalledaagse familie.

Nijgh & Van Ditmar, 2010, 214 p.

LEIGH, JULIA
Uitgesteld afscheid

In een oud huis in Frankrijk komen een zus en een broer na jaren weer bij elkaar om opnieuw te beginnen, maar hun beider verleden laat hen niet met rust. Een korte, maar indringende roman die veel overhoop haalt in zijn portret van twee ongelukkige mensen.

Cossee, 2008, 121 p.

LEIMBACH, M.
Daniël zwijgt

De Amerikaanse Melanie woont met de Engelsman Stephen en hun twee kinderen in Londen. De driejarige Daniel, het tweede kind, ontwikkelt zich heel anders dan zijn pientere zusje. Hij is dwars, geobsedeerd door steeds herhaalde bewegingen en praat niet. Uiteindelijk wordt de diagnose gesteld: autistisch. Haar man ontkent aanvankelijk de situatie en hun huwelijk raakt in een crisis. Een boek om in één adem uit te lezen. Alle lof voor een schrijfster die een zo moeilijk probleem als autisme zo bespreekbaar maakt.

Sijthoff, 2006, 254 p.

*** LENZ, SIEGFRIED**

Een minuut stilte

Novelle over een kortstondige liefde tussen een gymnasiast en Stella, zijn lerares Engels. Het sfeervolle en poëtische verhaal speelt zich af tegen de achtergrond van een zomers, Duits vissersplaatsje aan de Oostzee. Mooi, klein, tijdloos werkje over een jongen op de rand van kind en volwassene, over weemoed, droefheid, verlangen en liefde.

Van Genneep, 2010, 109 p.

LIESKE, TOMAS

Gran café Boulevard

Een rijke Hollandse oplichter-vervalser ontmoet in 1944 in Spanje in een trein een meisje, van wie de ouders in de Spaanse Burgeroorlog zijn omgebracht. Met enkele uitzonderingen worden het verhaal en de stukken voorgeschiedenis via deze hoofdpersonen in alternerende (namen dragende) hoofdstukken verteld. Dat is maar goed ook, want aan elkaar laten zij het achterste van hun tong niet zien. Een duizelingwekkend verhaal over afkomst, vlucht en bedrog, aantrekkingskracht en bestemming voert de lezer vanuit Spanje, via Parijs in 1951, naar de veengronden van Zuid-Holland. Daar is het dat de vervalser zijn broer, kluizenaar en vleermuiskweker, na 17 jaar opnieuw ontmoet.

Querido, 2004, 357 p.

LOO, TESSA DE

De zoon uit Spanje

Ter gelegenheid van de waarschijnlijk laatste verjaardag van de doodzieke vader komt een familie bij elkaar. Ook arriveert als verrassing de vreemde eend in de bijt, zoon Bardo, die dertig jaar geleden het huis werd uitgezet en nu in Spanje woont. De familie reageert hierop geprikkeld, maar het brengt hen ertoe, op Bardo na, om elk vanuit de eigen optiek de gebeurtenissen vanaf hun jeugd tot nu kritisch te belichten, zodat de barsten, vetes en onderhuidse gevoelens duidelijk zichtbaar worden. Indringend geschreven literaire roman, waarin mede door de gekozen vertelvorm de spanning

in het familiedrama tot het einde toe stijgt.

Arbeiderspers, 2004, 173 p.

LOY, ROSETTA

De bomen van de geest

De diverse generaties van een Italiaans familie in Rome beleven de Tweede Wereldoorlog heel verschillend. Aanvankelijk is de oorlog slechts een gebeurtenis die zich ver van hen afspeelt. Het dagelijks leven lijkt gewoon door te gaan, maar al gauw wordt het bittere ernst. Prachtig proza, een indringende, goed gedocumenteerde roman, vol verwijzingen naar literatuur, film en muziek.

Meulenhoff, 2006, 270 p.

MAC EWAN, IAN

Zaterdag

Op 15 februari 2003, de dag dat in Londen wordt gedemonstreerd tegen de naderende inval in Irak, ziet neurochirurg Henry Perowne 's ochtends vroeg een vliegtuig met brandende motor boven de stad. Angstgevoelens komen bij hem op: nadert hier de aanval op onze manier van leven die, aldus regeringsleiders, sinds 11 september 2001 onvermijdelijk is? Aan het eind van de dag zal de dreiging op heel andere wijze reëel worden. Indringend toont de schrijver hoe de westerse samenleving moet leven met het besef dat er iets vreselijks zal gebeuren. Tegenover het kwaad plaatst hij zijn geloof in de kracht van de literatuur en van de liefde van mensen voor elkaar, als enig houvast. Een mooi gecomponeerde en genuanceerde roman, met fraaie personages.

De Harmonie, 2005, 327 p.

MANKELL, HENNING

Diepte

Aan het begin van de Eerste Wereldoorlog krijgt de talentvolle, maar contactgestoorde Zweedse dieptemeter Lars Tobiasson-Svartman de geheime militaire opdracht een veilige scheepsroute in kaart te brengen. Svartman bekijkt alles, ook zijn persoonlijke leven met zijn vrouw, vanuit maten en afstanden. Tijdens zijn opdracht ontmoet hij op een

klein onbewoond lijkend eilandje een daar alleen wonende vrouw die hem totaal uit het lood brengt. Sobere, goed geschreven, mooi gecomponeerde, meervoudig gelaagde psychologische roman over dieptes en afstanden, met name op het menselijk vlak, en leven op en bij de zee.

De Geus, 2006, 315 p.

MAZZANTINI, MARGARET

Ga niet weg

Door het scooterongeluk van zijn dochter staat een chirurg duizend angsten uit. Hij herinnert zich ineens zijn minnares van vroeger. Zijn minnares werd zwanger, maar zijn vrouw ook. Hij bleef uit plichtsbesef bij haar. Zijn minnares pleegde abortus. Na de bevalling van zijn eigen vrouw kwam hij zijn minnares weer tegen, die naar het zuiden vertrok. Hij merkte dat ze ziek was door een infectie na de abortus. Ze stierf onder zijn chirurgenhandsen. Hij vertelt zijn dochter in gedachten het hele verhaal. Een fascinerend verhaal. In 2002 bekroond met de Premio Strega, de belangrijkste Italiaanse literaire prijs.

Wereldbibliotheek, 2005, 271 p.

MEER, AGGIE VAN DER

De dei dat Farah Bezaz ferdwûn (Friestalig)

Als een moslimtienermeisje wegloopt op het moment dat ze uitgehuwelijkt dreigt te worden, reageren buurtbewoners heel verschillend. Maatschappijkritische roman over vooroordelen, tegenslagen en idealisme.

Friese Pers Boekerij, 2008, 142 p.

MEER, VONNE VAN DER

Zondagavond

Op een zondagavond, bij haar vaste bezoek aan haar vader, heeft een vrouw weinig tijd, terwijl hij juist deze avond wil praten over een gebeurtenis uit de oorlog waarover hij niet eerlijk is geweest. Een roman over morele, religieus getinte thema's als berouw, schaamte en schuldgevoel. Maar ook over geheimen en het beeld dat mensen zich van elkaar vormen.

Contact, 2009, 166 p.

MEER, VONNE VAN DER

Ik verbind u door

Eén vlinderslag van een vlinder in het Amazonegebied kan een orkaan veroorzaken in de Cariben. Dit door wiskundige en meteoroloog Lorenz geformuleerde principe, vaak aangehaald ter illustratie van de chaostheorie, vormt de basis voor dit boek. De roman begint met een kleine onenigheid 's ochtends vroeg in het echtelijk bed van Edith en Berend. Die gebeurtenis bepaalt hoe zij later op de dag ten opzichte van anderen reageren en dat leidt tot een kettingreactie die als resultaat heeft dat er op het eind van de dag een dode te betreuren valt. Een aantrekkelijke roman met een duidelijke morele boodschap.

Contact, 2004, 174 p.

MEIJSING, DOESCHKA

Over de liefde

Een lesbische schrijfster kijkt met verbittering, maar ook met humor en zelfkritiek, terug op het overspel van haar geliefde met een man. Een verhaal over schaamte, liefde, ongeluk, bedrag en verdriet, waarin toeval een belangrijke rol speelt.

Querido, 2008, 237 p.

MEIJSING, GEERTEN M.

Malocchio; een Toscaanse jeugd

Erik Provenier is de ik-verteller van het verhaal, dat opnieuw sterk autobiografisch is. In dit boek gaat Meijzing (1950) terug naar de tijd die hij in Toscane heeft geleefd, een tijd ook waarin hij als alleenstaande vader verantwoordelijk was voor de opvoeding van zijn dochter tussen haar 3de en 12de levensjaar. Het leven van Erik draait om zijn liefde en haat voor Toscane, zijn dochter, zijn talloze vriendinnen en zijn huisbaas. Duidelijk wordt dat een vreemdeling altijd een buitenstaander blijft. Dit boek is interessant voor liefhebbers van Italië en Toscane. Het boek biedt voldoende uitdagingen voor de literaire lezer, dankzij de gekozen vorm. Een boosaardige komedie.

De Arbeiderspers, 2004, 271 p.

MOELANDS, KIM

Ademloos

De nu 33-jarige Kim Moelands schreef deze autobiografische roman over haar leven met haar grote liefde Ron, net als zijzelf behept met de ziekte cystic fibrosis (taaislijmziekte). Onder de helaas toepasselijke titel 'Ademloos' geeft ze ons 'gewone' lezers, een ontroerende, dikwijls ook nuchtere en humoristische kijk op haar leven.

Mistral, 2008, 352 p.

MOOR, MARGRIET DE

De verdrinkene

'De verdrinkene' gaat over het leven van de twee zussen Lidy en Armanda, waarvan de oudste, Lidy, door een noodlottig toeval in Zeeland verdrinkt tijdens de Watersnoodramp van 31 januari 1953. Armanda is altijd al jaloers geweest op haar zus en neemt nu, ondanks het feit dat het lijk van Lidy niet wordt gevonden, diens plaats in als echtgenote van Lidy's weduwnaar Sjoerd en als moeder van Lidy's tweejarige dochtertje Nadja. Het verhaal over het lot van de twee zusters wordt verteld in een afstandelijke en beschrijvende stijl, en focust afwisselend op Lidy en Armanda. Het is een boeiend en aangrijpend relaas over het levenslot van twee zussen tegen de historische achtergrond van de ramp van 1953.

Contact, 2005, 331 p.

*** MOOR, MARGRIET DE**

De schilder en het meisje

Amsterdam 3 mei 1664. Een tekening zal twee levens voor altijd met elkaar verbinden. De 18-jarige Deense Elsie Christiaens die naar Amsterdam is gegaan om haar zuster te zoeken, slaat haar hospita met een bijl de schedel in. De magistraat veroordeelt haar. Rembrandt koopt terzelfder tijd schildersmaterialen voor zijn schilderij 'Het joodse bruidje'. Het lot van de schilder en het meisje raken elkaar: de Macht, zetelend in het Stadhuis, vernedert hen. Ook schilderijen en muziek

spelen in het verhaal een belangrijke rol. Een spannende historische roman.

De Bezige Bij, 2010, 253 p.

MORRAL, CLARE

Een explosie van kleuren

Een intelligente jonge vrouw in Manchester, opgegroeid met een artistieke vader en vier veel oudere broers, is niet alleen op zoek naar de overleden moeder die zij nauwelijks gekend heeft, maar ook naar haar baby die ze voor zijn geboorte verloor. Haar jeugdherinneringen, haar heel verschillende broers, schoonzussen en vader, haar man, haar grootouders, allemaal zijn ze prachtig neergezet. Een geweldig boek, onderhoudend zelfs in hele gewone dingen, voortreffelijk in het beschrijven van het uiterlijk en innerlijk van mensen, vol gevoelige details en ook nog spannend tot aan de ontknopping(en). Fascinerend, eigentijds verhaal over ouders en kinderen en het verlangen naar kinderen.

Anthos, 2004, 330 p.

MOSTERD, MARIE

Echte mannen eten geen kaas

Maria vertelt hoe zij op 12-jarige leeftijd in handen valt van een loverboy en zich daar pas vier jaar later aan onttrekt. Het boeiende in het boek is dat het een in-kijkje geeft in het netwerk van loverboys en alles eromheen.

Van Genneep, 2008, 186 p.

*** MÜNSTERMANN, HANS**

Ik kom je halen als het zomer is

Andreas Klein, alter ego van de schrijver, beschrijft zijn oudste broer, een man/jongen met een mentaal defect. Maatschappelijk heeft dit hem op achterstand gezet. Schrijnend zijn de pogingen van de vader om de zoon een plaats in het maatschappelijk leven te geven. Andreas moet zijn verwachtingen telkens bijstellen, maar altijd is er mededogen. Langzaam komt de lezer te weten wat er met de broer aan de hand is. Een prachtig monument voor een broer.

Nieuw Amsterdam, 2010, 237 p.

*** MURGIA, MICHELA**

De accabadora

De Accabadora was een vrouw die een einde maakte aan het leven van een terminale zieke, om deze een verdere lijdensweg te besparen. Dit gebruik kwam voor tot rond 1950 op Sardinië, nog lang een geïsoleerd en arm gebied.

Als een meisje geadopteerd wordt door een oude vrouw, weet ze niet dat deze zo'n bijzondere rol vervult bij de ongeheelzaam ziekten in het dorp.

De geschiedenis speelt in een klein dorp, waarin nog veel van deze oude gewoonten in zwang zijn. Een knap verhaal, ingehouden en lichtvoetig geschreven.

Wereldbibliotheek, 2010, 159 p.

NAIR, ANITA

De damescoupe

Vijf vrouwen reizen gezamenlijk in de nachttrein van een damescoupe. Akhila, die zich altijd opgeofferd heeft voor haar familie, stelt aan elk de vraag of een vrouw die alleen is uiteindelijk toch een man nodig heeft voor het ultieme geluksgevoel. De vrouwen beantwoorden deze vraag elk met een levensbeschrijving. De kern in ieder verhaal is dat geen van deze vijf vrouwen ooit het recht heeft gekend om besluiten te nemen over hun leven. De portretten illustreren de uitzichtloze situaties en toch ook wendingen waardoor de individuele kracht van elke vrouw zichtbaar wordt (vert. van: ladies Coupé, 2001).

Arbeiderspers, 2002, 293 p.

NOORDERVLIET, NELLEKE

Zonder noorden komt niemand thuis

Als de moordenaar van zijn vrouw vrijkomt, vlucht een man ver weg, naar de Canadese westkust. Zijn kinderen zijn de deur uit en hij gaat zo ver mogelijk weg van Nederland, op zoek naar loutering. Psychologische roman met een spannend thriller-element en fraaie Canadese sfeer- en natuurbeschrijvingen.

Augustus, 2009, 234 p.

NOORDERVLIET, NELLEKE

Mevrouw Gigengack

Een serie korte, columnachtige schetsen die tezamen een beeld vormen van een bizarre, volslanke, filosofisch ingestelde, gefnuikte klassieke zangeres. Gigengack loopt over van oorspronkelijke ideeën, mensheidreddende acties, diepe gedachten en hormonaal gestuurde impulsen. Noordervliet tekent deze dame zeer overtuigend en met een groot gevoel voor humor. Gigengack denkt en doet dingen die ook wel eens in menigeen opkomen, maar zij denkt en doet ze allemaal, voluit, niet geremd door wat dan ook. Vorm en inhoud maken dit pretentieloze volmaakte boek tot een feest om te lezen, goed voor drie keer hard lachen op elke pagina.

Augustus, 2004, 125 p.

NOOTEBOOM, CEES

Paradijs verloren

Een roman met een grote titel, namelijk met een verwijzing naar de klassieker Paradise Lost van Milton. Het boek leest vlot, is opgebouwd uit twee verhalen die eerst op zichzelf lijken te staan, maar uiteindelijk toch samenvallen. De hoofdpersoon van het eerste verhaal is gefascineerd door engelen. Na een traumatische ervaring trekt zij de wereld over en speelt ze een engelenrol in een groot straattheater in Australië. De hoofdpersoon van het tweede verhaal ontmoet haar tijdens dit festival en wordt verliefd op haar, maar hun liefde is gedoemd, want 'engelen horen niet bij mensen'. Dit engelachtige gegeven, de onalledaagse personages, een venijnige uithaal naar de literatuurkritiek en de mooie zinnen maken dit boek een plezier om te lezen.

Atlas, 2004, 156 p.

O'FARRELL, MAGGIE

Het verdwenen leven van Esmee Lennox

Esmee is ruim zestig jaar opgesloten in een psychiatrische inrichting, als deze wordt opgeheven. Haar nicht Iris wordt daardoor - noodgedwongen en voor het eerst - met haar geconfronteerd. Geleidelijk ontvouwt zich de dramatische levensgeschiedenis van de zesenzeventigjarige vrouw en haar oudere zuster Kitty.

Artmeis & Co, 2007, 222 p.

OLSSON, LINDA
Astrid en Veronika

Tussen twee alleenwonende vrouwen, een jonge en een oude vrouw, ontstaat een bijzondere vriendschap. Een verhaal, waarvan vooral de sfeertekening boeiend is. Het verhaal vertelt niet meer en niet minder dan over de ontmoeting van een oude en een jonge vrouw, die in twee eenzame huizen tegenover elkaar komen te wonen.

Archipel, 2007, 221 p.

OORT, DORINDE VAN
Vrouw in de schaduw

Verhaal over het leven van de stiefoma van Van Oort. Aan de hand van brieven, documenten en mondelinge informatie van de familie(s) probeert de auteur het leven van haar stiefoma Annetje Beets [1888-1988] te reconstrueren. Ze ontdekt dat kraamverpleegster Annetje een groot familiegeheim met zich meegedragen heeft: ze heeft een kind uit een geheime relatie. Daarnaast ontrafelt Van Oort diverse onduidelijkheden uit het leven van Annetje. Naast feitelijke informatie gebruikt ze ook rijkelijk haar fantasie, dit boek is daarom een mix van feiten en fictie.

Cossee, 2006, 270 p.

OTTEN, WILLEM JAN
Specht en zoon

'Zeer Dicht Geweven Vier Maal Universeel Geprepareerd' schildersdoek. Deze 'drager' van beelden vertelt hoe portretschilder Felix Vincent ('schepper'), bekend om zijn werk naar het leven, opdracht krijgt 'naar de dood' te schilderen: de zakenman Specht vraagt hem zijn overleden, geadopteerde zoon Singer te portretteren, hem levend te maken op doek. Een journaliste zaait twijfel over Spechts oprechtheid. Dit is vooral een roman over het scheppingsproces: het scheppen van kunst, het ontstaan van nieuw leven (de zwangerschap van Felix' vriendin), de onmogelijkheid voor de mens het dode tot leven te wekken. Het geheim van dat proces ligt in het

geloven: geloven in wat je maakt. Een spannend en ontroerend boek.

Van Oorschot, 2004, 142 p.

OZ, AMOS
Dorpsleven

Bundel met elkaar verbonden verhalen over de bewoners van een oud dorpje in het noorden van Israël. Een dorp omgeven door wijn- en boomgaarden, waar de mensen gedeeltelijk van het land leven en gedeeltelijk hun brood verdienen met het weekendtoerisme. Ieder hoofdstuk bevat een mooi psychologisch portret van een bewoner tegen de achtergrond van het dorpsleven.

De Bezige Bij, 2009, 239 p.

PEANSTRA, AUCK
Sitebuorren, myn eigen paradys (Friestalig)

Een nostalgische terugblik op het dagelijks leven op een afgelegen boerderij op Sitebuorren, een eilandje bij Grou in de jaren vijftig.

Venus, 2007, 175 p.

PEETERS, ELVIS
De ontelbaren

'De ontelbaren' is een symbolisch/futuristische roman over de rijke Westerse samenleving, die overspoeld wordt door ontelbare economische vluchtelingen. Ze zijn met velen en vormen als het ware een mensenplaag. De politiek heeft geen antwoord, de samenleving raakt ontwricht. De perspectiefwisselingen van de hoofdpersonen, zowel allochtonen als autochtonen, belichten de problematiek van twee kanten. Een boeiende roman over mensensmokkelaars, mensonterende vluchtpogingen en het verlangen naar fortuin, die dicht op de huid van de lezer zit, met oog voor alle betrokkenen, maar nergens racistisch.

Podium, 2005, 172 p.

PEPER, RASCHA
Verfhuid

Kunsthandelaar Arnold Kee raakt gefascineerd door de eenzellige kunstverzamelaar Terwindus, die

geheel in de ban is van Duitse romantische schilders. Na de dood van Terwindus slaan diens verzamelwoede en passie over naar Kee en uiteindelijk wint ook bij hem de hebzucht het van de eerlijkheid. Personen in de ban van een passie bevolken veel boeken van Rascha Peper. Opnieuw slaagt zij erin om een mooi geschreven, levendig en goed gedocumenteerd verhaal te vertellen dat aantrekkelijk is voor een breed publiek.

Nieuw Amsterdam, 2005, 144 p.

PHILIPS, MARIE

Goddelijk huishouden

Moderne mythe over de belevenissen van de Griekse goden in het hedendaagse Londen. De goden, behoorlijk aan lager wal geraakt, verveeld en levensmoe, leiden al eeuwen een nogal uitzichtloos leven in een vervallen oud huis in Noord Londen en maken elkaar, zoals altijd al, het leven zuur. Geestig, origineel en inventief verhaal, met veel kennis van zaken geschreven, voor zowel kenners als niet-kenners van de Griekse mythologie.

Cargo, 2007, 286 p.

PLEYSIER, LEO

De trousse

Deze kleine roman bevat de overpeinzingen van een stokoude Belgische non die zich al meer dan vijftig jaar wijdt aan de ziekenverzorging van armen in India. Een beschrijving van de wereld om haar heen die zo is veranderd, waarin zij met twee andere nonnen is overgebleven als een soort antiquiteit. Daartussendoor zijn er de herinneringen aan haar jeugd op het Vlaamse platteland. Een hoogtepunt, tevens het slot van het boek, vormen haar bewonderende herinneringen aan een vrouwelijk arts die kanker krijgt en tot aan haar dood door haar wordt verpleegd, waarbij ze haar trousse (dokterstas) ten geschenke krijgt en wier begrafenis 'een huldemanifestatie wordt zoals we hier nog nooit gezien en meegemaakt hebben'.

De Bezige Bij, 2004, 74 p.

PLOEG, DURK VAN DER

In beferzen mar (Friestalig)

Na elkaar veertig jaar niet gezien te hebben zoeken twee broers naar de reden waarom een van hen voor adoptie werd afgestaan. Op het moment dat de puzzel bijna compleet is vindt er een ingrijpende gebeurtenis plaats. Een roman met veel natuurbeschrijvingen en grote psychologische diepgang.

Friese Pers Boekerij, 2009, 222 p.

PLOEG, DURK VAN DER

Sykjend nei it lêste hûs (Friestalig)

Hesling Alberda, in 1949 naar Canada geëmigreerd, komt terug naar zijn wortels in Dokkum en kijkt terug op zijn leven in Canada en zijn jeugd in Dokkum. Hij is, na de vroege dood van eerst zijn vader en daarna zijn moeder, bij een oom en tante opgegroeid. In dat lichtelijk asociale gezin wordt Hesling steeds meer als buitenstaander behandeld. Dat, plus de onmogelijke liefde voor zijn nichtje Aukje, veroorzaakt zijn vlucht naar Canada, maar bepaalt ook zijn leven als emigrant. Terug in Dokkum blijkt Aukje onbereikbaar. Een ouderwets goed geschreven en opgebouwde psychologische roman. Langzaam maar zeker komt de lezer meer van (het verleden van) de hoofdpersoon te weten.

Friese Pers Boekerij, 2004, 286 p.

POLAK, CHAJA

Salka

Deze roman heeft sterk autobiografische trekken, maar blijft fictie. De auteur reconstrueert na de dood van haar moeder Salka op een zeer indringende en persoonlijke manier haar leven. Ze doet dit vanuit het perspectief van de oudste dochter Fanny. De tijden wisselen voortdurend, van Salka als klein meisje tot en met haar dood. Salka overleeft Auschwitz, wordt twee keer weduwe en krijgt drie kinderen van haar twee echtgenoten. Centraal staat de relatie tussen Salka en Fanny. Een prachtig en ontroerend portret van een Joodse vrouw in de 20^e eeuw, waaruit vooral dochterlijke liefde en trots spreekt. Een eerbetoon aan deze krachtige vrouw.

Meulenhoff, 2004, 223 p.

POLAK, CHAJA

Wachten op de schemering

Autobiografisch relaas van de schrijfster van de dood van haar volwassen zoon in 2006. Een jaar lang volgen we de rouw en de gebeurtenissen rondom het sterven, de kanker, het ziekenhuis, het jonge achtergebleven gezinnetje en vooral het diepe, eenzame, niet te verdragen en uit te leggen verdriet van de moeder. Op ontroerende, beeldende en indringende wijze beschreven ingrijpend sterfensproces.

Contact, 2007, 125 p.

PROVOOST, ANNE

In de zon kijken

Als de vader van een boerengezin in Australië overlijdt, probeert elk gezinlid dat op zijn eigen manier te verwerken. Met kinderlijke maar vlijmscherpe blik observeert dochter Chloë haar rouwende moeder die op haar beurt haar dochters bekijkt met ogen, getekend door ziekte en verlies. Het zijn de kleine, raak geobserveerde details die de kijkende personages (en lezers) duidelijk maken hoe beklemmend angst en verdriet toeslaan.

Querido, 2007, 202 p.

PRUIS, MARIA

Atoomgeheimen

Tijdens een vakantie in de Caraïben blijken in een gezin op allerlei niveaus geheimen een rol te spelen. Een boek over geheimen op alle niveaus: van bedrijfsgeheimen tot privégeheimen, alles even gewichtig als atoomgeheimen.

Nijgh & Van Ditmar, 2008, 271 p.

RIEMERSMA, TRINUS

De fûgel (Friestalig)

Een prachtige sfeervolle novelle, die zich afspeelt in een piepklein Italiaans bergdorpje waar de mensen hun gang gaan zoals ze dat al jaren doen. Tot opeens 'de vogel' terugkomt. Aanvankelijk wat raadselachtig, later steeds explicieter is de spanning die de onnatuurlijk grote vogel oproept. Sober en losjes tegelijk beschrijft Riemersma de gebeurtenissen,

waarbij de sfeer met de stijgende spanning en de mensen van dat kleine dorpje treffend beschreven worden.

Venus, 2006, 77 p.

ROBINSON, MARILYNNE

Gilead

Het boek bestaat uit een lange brief die de 76-jarige predikant John Ames vlak voor zijn dood schrijft aan zijn 9-jarig zoontje. De brief leest als een geestelijk testament van christelijke levenswijsheid voor een nieuwe generatie. De kracht ligt in de genuanceerde verwoording van hoe een christelijke geloofsovertuiging vorm krijgt in het alledaagse leven van een individuele persoon. Ames schrijft uitvoerig over zijn vader en grootvader, beiden predikant met een geheel eigen invulling van hun roeping. Zo geeft hij een veelkleurig beeld van een Amerikaanse spiritualiteit die nagenoeg is verdwenen. Deze roman is bekroond met de Pulitzer-prijs en de bekroning 'Boek van het jaar 2005' (New York Times).

De Arbeiderspers, 2005, 227 p.

ROSENBOOM, THOMAS

De nieuwe man

Aanhoudende voorspoed heeft van scheepsbouwer Berend Bepol, 60 jaar oud, een bezadigd man gemaakt met een filosofische inslag. Wel maakt hij zich zorgen omdat hij geen opvolger heeft en zijn dochter nog ongetrouwd is. Hij doet zijn meesterknecht Niesten een voorstel, maar wanneer hij een jaar later met haar in het huwelijk treedt, rijzen er problemen die hij niet had kunnen voorzien. Het verhaal speelt zich af rond 1920 op een werf in Winsum en geeft een hilarisch beeld van de Groninger scheepsbouw.

Querido, 2004, 315 p.

ROSNAY, TATIANA DE

Haar naam was Sarah

Als een Amerikaanse journaliste onderzoek doet naar de Jodenvervolging in Frankrijk, stuit ze op een geheim van haar schoonfamilie. Ondanks het advies zich er niet mee te bemoeien, probeert de journaliste het spoor van Sarah te

volgen. Een prachtig verteld aangrijpend verhaal.

Artemis, 2009, 343 p.

*** ROTH, PHILIP**

Nemesis

Het verhaal van de 23-jarige sportleraar Bucky Castor, die zijn rooskleurige toekomstdroom ziet verdampen tijdens een polio-epidemie in zijn geboortestad Newark. De roman speelt in de bloedhete zomer van 1944. Terwijl zijn vrienden in Europa tegen de Duitsers vechten, krijgt de achtergebleven, door het leger afgekeurde Bucky te maken met een onzichtbare vijand die aast op de kinderen van Newark.

De Bezige Bij, 2010, 263 p.

SAINT-AUBIN DE TÉRAN, LISA

Mezzanotte: een Italiaanse liefdesgeschiedenis

Alessandro Mezzanotte raakt gefascineerd door het circus dat elk jaar de omgeving bezoekt. Hij wordt verliefd op het mooie circusmeisje Valentina en besteedt al zijn vrije tijd om het circus achterna te reizen. Als hij tijdens de militaire dienst zwaar gewond raakt, gaat hij terug naar zijn geboortedorp, waar hij zich afsluit van de andere dorpelingen. Veertig jaar later is zijn verzorger de jonge getraumatiseerde Stefano. Tussen beide mannen ontstaat een vertrouwelijke band en Alessandro vertelt Stefano de tragische geschiedenis van de liefde die hij nog steeds koestert. Een fijngevoelig verhaal, prachtige beschrijvingen van het gesloten dorpsleven in Umbrië. Heel mooi, heel poëtisch en toch realistisch.

Meulenhoff, 2005, 255 p.

SARAMAGO, JOSÉ

De tocht van de olifant

De wonderlijke tocht in 1551 van een Indiase olifant van Lissabon naar Wenen, als huwelijkscadeau van Dom Joao III van Portugal aan zijn neef Maximiliaan van Oostenrijk. Een vrolijk verhaal, dat ook nog eens een cultuurhistorisch reisverslag is.

Meulenhoff, 2009, 208 p.

SCHLINK, BERNHARD

De thuiskomst

De ik-verteller Peter Debauer leest een incompleet manuscript over een uit de Tweede Wereldoorlog teruggekeerde soldaat. Hij gaat op zoek naar de identiteit van de auteur, die - zo blijkt later - zijn doodgewaande vader is. De roman begint idyllisch met de beschrijving van jeugdvakanties bij zijn grootouders, de ontmoeting met de vrouw van wie hij gaat houden en een succesvolle carrière, maar met de zoektocht naar de vader krijgt het boek een theoretisch, meer geconstrueerd karakter. Een prachtig boek, dat tot nadenken stemt.

Cossee, 2006, 298 p.

SCHOTANUS, ELSKE

Skrik (Friestalig)

Een jonge vrouw doet verslag van haar verblijf in een psychiatrische instelling. In korte hoofdstukken wordt een beeld geschetst van het dagelijks leven in de kliniek, de gedachten, herinneringen en angsten van de hoofdpersoon.

Uljouwerij Fryslân, 2007, 147 p.

SCHRÖDER, ALLARD

De hydrograaf

De hoofdpersoon van deze psychologische roman is een zeedeskundige, die als een soort vlucht voor zijn saaie toekomst een reis maakt onder het mom van een wetenschappelijke studie. Hij komt op die reis in aanraking met medepassagiers, die elk een nieuwe wending aan hun leven hebben gegeven. Dit leidt ertoe dat hij uiteindelijk besluit ook zijn leven een dramatische wending te geven. De tijd waarin het speelt (rond de Eerste Wereldoorlog) wordt aardig gesuggereerd, evenals de langdurige zee-reis, maar uiteindelijk gaat het om het inzicht van de hoofdpersoon in zijn eigen leven heeft gekregen.

De Bezige Bij, 2004, 204 p.

SICKING, ANJA

De stomme zonde

Bij een brand verliest Anna haar ouders en haar huis. Noodgedwongen wordt zij in Amsterdam huishoudster bij de mu-

ziekuitgever en -verkoper Malapert. Op den duur wordt zij verliefd op hem. Hij niet op haar: hij is homofiel. Dan ontstaat er opeens in heel het land grote opschudding, waarbij een homonetwerk wordt onthuld. Het verhaal speelt rond 1730, en de sfeer van die tijd wordt goed geschetst. Als intermezzo krijgen we brieven te lezen van Anna's jongere zus, die heel wat avontuurlijker, maar ook niet bepaald gelukkig leeft. Goed geschreven, in een eenvoudige treffende taal.

Contact, 2005, 172 p.

SIEBELINK, JAN

Knielen op een bed violen

De hoofdpersoon in deze autobiografische roman onttrekt zich na een conflict met zijn diepreligieuze vader aan diens gezag en vertrekt naar Den Haag. Hier leert hij het tuindersvak en trouwt met zijn jeugdliefde en zet in Velp een kwekerij op. Wat zijn vader overkwam, overkomt ook hem. Hij raakt in de ban van een steile calvinistische predikant, wiens volgelingen infiltreren in zijn denken en doen. De kwekerij en gezin gaan eraan kapot. De vader met zijn zoektocht naar het eeuwige heil staat tegenover de krachtige, liefdevolle, aardse moeder met haar strijd voor het gezin en liefde voor haar man. Siebelinks poging zijn vader te begrijpen is aangrijpend. In een bijna kale stijl, zonder de franje van ouder werk, dringt de schrijver diep door in de tragiek die het gezin trof.

De Bezige Bij, 2005, 445 p.

SLEE, CARRY

Moederkruid

Als je moeder neurotisch is, smetvrees heeft en bovendien contactgestoord is, weet je als kind van 8 jaar niet beter. De hoofdpersoon in deze in korte fragmenten geschreven roman is zo oud en heeft zo'n moeder. Door een faillissement van de vader zijn ze verhuisd naar een portiekwoning in een eenvoudige buurt. De twee jaar oudere zus van de ik-persoon weet zich door studie op schoolwerk en pianospel enigszins aan de invloed van de moeder te onttrekken. De ik-persoon

voelt daardoor een grotere verantwoordelijkheid voor het volledig verziekte gezinsleven. Mooi en onderkoeld geschreven verslag van een jeugd, zoals niemand die een kind zou wensen. Gevolgd door: 'Dochter van Eva'.

Prometheus, 2001, 202 p.

SMABERS, NICOLETTE

De man van gas en licht

Als het in de jaren '50 en '60 van de 20e eeuw niet onmogelijk lijkt dat een Nederlands gezin naar Californië emigreert, stuurt dat het leven van de 16-jarige dochter in de war. Vanuit het perspectief van de opgroeiende Eva leeft de lezer mee met de ontwikkelingen binnen de oorspronkelijk uit Nederlands-Indië afkomstige familie Porceleyn.

De Bezige Bij, 2009, 299 p.

SPAHEY, JOHANNA

Dood van een soldaat

Debuut van de jonge Vlaamse schrijfster dat direct werd bekroond met de Gouden Strop 2005: een literaire thriller, waarin gevolgen van gebeurtenissen in de Eerste Wereldoorlog een belangrijke rol spelen. Een dorp in de buurt van Leuven wordt in de zomer van 1919 opgeschrikt door de moord op een oorlogsveteraan. De eigenzinnige, jonge dorpsarts Sara Sondervorst gaat op zoek naar de moordenaar. Naast Sara speelt haar zwaar door de oorlog getekende (ex-)geliefde Alexander een belangrijke rol. Drijfveren en emoties van de karakters worden perfect blootgelegd. Passies, geheimen en opgekropte frustraties, met af en toe wat onderkoelde humor en dat alles mooi opgeschreven... Voor liefhebbers van psychologische verhalen met een thrillerelement en veel sfeertekeningen.

Manteau, 2005, 300 p.

SPIES, MARIJKE

Een onschuldige familie

De drie zonen van een concertpianist zijn zeer verschillend van aard. Jaap neemt het familiebedrijf van zijn opa over, Bert is alleen op racecircuits en in de bergen zichzelf en Willem is een verdienstelijk oorlogs- en onderwaterfotograaf. De gif-

gasoorlogen in Noord-Afrika, de Tweede Wereldoorlog en de studentenrevolutie van de jaren zestig vormen het dramatische kader voor hun levens, dat van hun ouders en van Jaaps dochter. Goed en fout rond de oorlog wordt in deze beschrijving genuanceerd. Knappe tijdsweergave, op een nuchtere toon, in romanvorm waarmee een stuk recente geschiedenis voor een groot publiek toegankelijk is.

Querido, 2004, 362 p.

*** SPRINGER, F.**

Quadriga

Het verhaal van een oudere Nederlandse journalist die in 1987 verliefd wordt op zijn Oost-Duitse gids. In 1989 keert hij terug om haar te zoeken, tijdens de val van de Muur. Hij vindt haar, maar de liefde blijkt kansloos. In 1998 en 2000 keert hij nogmaals terug. Springer schetst een indrukwekkend beeld van Berlijn en Duitsland en koppelt dat op een prachtige manier aan een wanhopige laatste verliefdheid. Met een prachtige ingehouden passie geschreven.

Querido, 2010, 186 p.

STRACHAN, MARI

De aarde neuriet in B-mineur

Een 12-jarig meisje ziet vanuit haar leefwereld hoe een dorpsbewoner verdwijnt en probeert op haar manier deze man op te sporen. Haar vragen maken veel geheimen los in het dorp. Poëtische roman vertelt over het leven kort na de Tweede Wereldoorlog in een klein dorpje in Wales.

Cargo, 2009, 333 p.

SWIFT, GRAHAM

Morgen

In een doorwaakte nacht vertelt een vrouw in gedachten aan haar kinderen het verhaal van haar huwelijk. Een intiem portret van een huwelijk en gezin, zorgvuldig geschreven.

De Bezige Bij, 2007, 269 p.

TERPSTRA, ARJEN

De hearen fan Fryslân (Friestalig)

Vlot geschreven historische Friese avonturenroman over twee Friese tweelingbroers die beiden naar Amerika emigreren en die daarmee het zuidwesten van Friesland verbinden met het Amerikaanse Montana.

Friese Pers Boekerij, 2008, 255 p.

THOMÉSE, P.F.

Schaduwkind

Autobiografisch relaas, dat is onderverdeeld in een vijftigtal korte fragmenten en gaat over de dood van zijn pasgeboren dochttertje Isa. Passages van ontredering, diepgaande rouw en sprakeloosheid wisselen af met stukjes over het geluk van het prille vaderschap. Het boekje is opvallend onemotioneel en met een zekere afstand geschreven vanuit een mannelijk (vaderlijk) perspectief. De auteur probeert het onzegbare te zeggen in een mooie literaire en symbolische taal, met als doel zijn schaduwkind (een soort engeltje) vast te leggen in die taal.

Contact, 2004, 108 p.

TIMMER, ERNST

Zwarte ogen

Het verhaal vertelt over een meisje, Maya, dat afkomstig is uit Columbia en door Nederlandse ouders wordt geadopteerd. Maya ontmoet Louis die geestelijk wat achter is, op de dag van de dood van zijn vader, professor Ducrot. Beiden hebben zwarte ogen en worden verliefd op elkaar, verliezen elkaar echter jarenlang uit het oog en ontmoeten elkaar dan weer. In de tussentijd passeren thema's als dood, minimal brain damage, Colombiaanse vrijheidsstrijd en pedofilie de revue. En tegelijkertijd wordt het levensverhaal van twee mensen, met gevoel voor romantiek en melancholie, soms humoristisch en altijd boeiend, verteld.

Bakker, 2004, 376 p.

TOORN, WILLEM VAN

Stoom

Nadat in 1881 zijn vader tijdens zijn werk bij het spoor is omgekomen, groeit Maarten Corbelijn op in armoedige omstandigheden. In Amsterdam komt hij in

aanraking met de socialistische beweging. De ambitieuze Maarten weet lange tijd niet of hij hoort bij de heren of de arbeiders, maar zijn liefde voor de socialistische Klaartje is ten slotte bepalend. De roman schetst de ontwikkeling van een jongeman en geeft tevens een beeld van de industrialisatie en groeiende sociale onrust in Nederland aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw.

Querido, 2005, 285 p.

TREUR, FRANCA

Dorsvloer vol confetti

De 12-jarige Katelijne groeit als enig meisje op tussen zes broers in een streng (bevindelijk) gereformeerd Zeeuws boerengezin eind jaren tachtig, begin jaren negentig. Het intelligente, fantasievolle kind voelt zich een buitenbeentje; ze vlucht weg in fantasie en verhalen. Kritisch maar ook liefdevol geschreven.

Prometheus, 2009, 219 p.

TROJANOW, ILJA

De wereld is groot en overal loert de redding

Een aantal vluchtelingen uit communistisch Bulgarije ontdekt dat men in het Westen niet op hen zit te wachten. Een soort van emigrantensprookje in bloemrijke taal met vele anekdotes vol tragiek en kolder.

De Geus, 2009, 283 p.

TUMA, EELKJE

Paadwizer (Friestalig)

Het boek speelt zich af in Zweden aan de Botnische golf, vlakbij de Finse grens, waar een vertaalster een Zweedse schrijfster bezoekt die ze aan het vertalen is. De ware reden van haar reis is echter dat ze wil onderzoeken wat ze nu eigenlijk wil met haar leven, vooral nu ze zwanger blijkt te zijn.

Utjouwerij Fryslân, 2009, 230 p.

TYLER, ANNE

Het kompas van Noach

Een 60-jarige leraar wordt wegbezuinigd. Hij neemt het nogal laconiek op, zet de

tering naar de nering en gaat kleiner wonen. Maar hij wordt overvallen en belandt in het ziekenhuis, waarna hij een deel van zijn herinneringen kwijt is; het kost hem vervolgens veel moeite zijn leven weer op de rails te krijgen.

Cargo, 2009, 269 p.

ULLMAN, LINN

Een gezegend kind

Erika besluit samen met haar 2 halfzussen hun vader te gaan bezoeken op het Zweedse eiland Hammersö, waar ze meer dan 25 jaar niet geweest zijn. Terwijl ze op weg zijn, komen hun herinneringen naar boven aan de tijd die ze daar hebben doorgebracht. Doordat de verhalen van drie kanten beschreven worden, blijken er verschillende waarheden te bestaan die uiteindelijk geleid hebben tot een dramatische gebeurtenis. Een heel mooi sfeervol verhaal met aandacht voor details, waardoor het verleden ongemerkt terugkomt.

Contact, 2006, 351 p.

VEENSTRA, JOHAN

'n Brogge van glas (Stellingwerfs)

Het boek begint als de schrijver een brief aan een onbekende broer schrijft en de spannende vraag is dan of en hoe daar op gereageerd zal worden. In de tussentijd beschrijft Veenstra met grote openheid fragmenten uit zijn leven. Het opgroeien in een klein Stellingwerfs dorp waar iedereen elkaar kende. Een dorp dat allang niet meer bestaat. Het verlangen naar genegenheid en geborgenheid, de tere dingen van het leven waar niet over gepraat kon worden. En... een liefde die geheim blijven moet. Met een brogge van glas heeft Johan Veenstra een indrukwekkend en ontroerend boek geschreven.

Stellingwarver Schrieversronte, 2006, 144 p.

VENEMA, DOETE

It lân fan Vera (Friestalig)

Twee jaar na de dood van Vera gaat haar echtgenoot Yme op onderzoek uit in Bretagne, het land waar zijn vrouw altijd de zomers doorbracht in haar keramiek-

atelier. Hier leest hij haar nagelaten dagboekfragmenten voor het eerst en voert hij gesprekken met Reinou, de vriendin van Vera. Na deze veelbewogen vakantie kan hij zijn rouw eindelijk een plaats geven.

Friese Pers Boekerij, 2007, 174 p.

VERBORGT, THOMAS

Eindelijk de zee

Als zijn beste vriend overlijdt is dat voor een middelbare man een afsluiting van een tijdperk, maar ook een nieuw begin. In een lange reeks associaties blikt hij terug op de voorbije jaren, er zijn vele verhalen te vertellen over zijn werk, de vrouwen in zijn leven en zijn lange vriendschap met Sam. De roman onthult geheimen, mooie momenten, melancholische herinneringen en hartverscheurende waarheden. Een toegankelijk geschreven, herkenbaar verhaal.

Nieuw Amsterdam, 2007, 188 p.

VERHULST, DIMITRI

De helaasheid der dingen

In deze roman maakt de lezer kennis met de jeugdjaren van de hoofdpersoon, Dimitri Verhulst. Hij groeit op zonder moeder, de grootmoeder is de enige stabiele factor in een familie die zich zo asociaal als mogelijk is, gedraagt. Deze roman is een loflied op drank, vervuiling, vrouwen en wangedrag. Alles wat passeert is in een filmische, recht toe recht aan stijl geschreven. De lagen in de roman, de gedreven stijl met de spanning tussen tragiek en kolder hebben een boeiend verhaal opgeleverd.

Contact, 2006, 206 p.

VERSCHUUR, RITA

Het geheim van mijn moeder

Een ontroerend en aangrijpend autobiografisch relaas over de moeizame verhouding die de schrijfster met haar moeder had en haar zoektocht in de familiegeschiedenis naar de oorzaken.

Cossee, 2008, 219 p.

VISSER, CAROLIJN

Tibetaanse perziken

Na jarenlange omzwervingen bezocht in 1730 de uit Vlissingen afkomstige Samuel van de Putte (1690-1745) als eerste Nederlander Lhasa (Tibet) en maakte aan de hand van zijn observaties een kaart van Tibet. Behalve enkele kaartfragmenten en aantekeningen bleef niets achter. De schrijfster trekt naar Tibet in de hoop iets van de informatie op de kaart te kunnen ontrafelen. Helaas lijkt het gebied onbereikbaar vanwege de Chinese bezetting. Ze ontmoet Dolma, een jonge Tibetaanse die uit ballingschap in India is teruggekeerd. Zij laat zien hoe de Tibetanen hun leven voortzetten in de schaduw van de Chinese bezetting.

Augustus, 2004, 300 p.

VONK, MARIA

Oude soldaten sterven niet

Een Alzheimerpatiënt beschrijft de flarden van zijn herinneringen. De auteur schildert het verloop van deze aandoening bij een oud-commandant van het regiment Huzaren uit het Nederlandse leger.

Veen, 2008, 175 p.

VREEDE, MISCHA DE

Heilige dagen

Autobiografisch getint relaas waarin de schrijfster een reis voorbereidt die ze als tiener had zullen maken. Eenmaal in Italië loopt alles anders dan gedacht, volgens het motto: zo is het leven. 'Heilige dagen' refereert aan de dingen die men liever niet wil beschrijven, maar ook aan de dingen die het leven juist extra glans geven, zoals vriendschap, liefde en schoonheid.

Donker, 2007, 204 p.

VRIES, ANNETTE

Scheurbuik

Een 33-jarige vrouw keert terug naar haar geboorteland Suriname om een ernstig zieke vriend te verzorgen en ontdekt wat dit land voor haar betekent. De titel slaat op het familieverleden van de zeer herkenbare - Surinaamse - hoofdfiguur dat door raciale vermengingen gedoemd is om uit elkaar te 'scheuren'.

Atlas, 2002, 319 p.

VRIES, NYK DE
Prospero (Friestalig)

Marco, gitarist in een niet al te succesvol bandje, verlaat de treurigheid in Nederland om zich te storten in een wat onduidelijk baggerproject op een afgelegen plek in de Spaanse hooglanden. In de drukkende warmte werkt hij daar met een ploeg mensen bij wie hij zich redelijk thuis voelt, maar met wie hij toch niet echt contact weet te maken. Het leven in deze broeierige omgeving in de vrijwel van de buitenwereld geïsoleerde groep levert diverse spanningen op. De licht ironisch-afstandelijke stijl draagt er toe bij dat de spanning en nieuwsgierigheid gewekt worden.

Friese Pers Boekerij, 2006, 160 p.

VRIES, THEUN DE
Wilt Tjaarda: vertellingen

Autobiografische verhalen over een jeugd in de Friese Wouden. Theun de Vries (1907-2005) schreef nogal wat verhalen over zijn Friese jeugd. Voor deze uitgave koos hij er een dertiental uit. Wilt Tjaarda, het alter ego van De Vries, is zowel hoofdpersoon als verteller. De verhalen, verbeelde herinneringen, zijn ten dele autobiografisch en spelen zich af in het boerenmilieu van zijn doperse familie in de buurt van zijn geboortedorp Veenwouden. Ze worden heel beeldend en boeiend verteld, zijn volstrekt niet verouderd en doen het nog heel goed tussen wat vandaag van de literaire persen rolt.

Querido, 2005, 296 p.

WIERINGA, TOMMY
Caesarion

Een jonge barpianist, zoon van een beroemd beeldend kunstenaar en een porno-actrice, vertelt over zijn avontuurlijke leven. Caesarion (kleine Caesar) is de koosnaam van Ludwig Unger, de verteller in deze roman. Ludwig leidt een bestaan als barpianist en vertelt aan een vrouwelijke makelaar over zijn avontuurlijke leven waaruit zijn vader al vroeg verdween.

De Bezige Bij, 2009, 365 p.

WIND, HARMEN
Het verzet

In deze autobiografische roman beschrijft de auteur de aftakeling en de dood van zijn Friese vader. De vader (1917) is timmerman, gereformeerd in hart en nieren, zeer stelling overtuigd van 'de oude waarheden'. Zijn enige zoon (1945) wordt opgeleid tot onderwijzer en begint steeds meer aan die bijbelse waarheden te twijfelen. Er is sprake van tweeërlei verzet. De markante vader verzet zich hevig tegen zijn aftakeling en zijn twijfelende zoon, en deze verzet zich tegen veel wat zijn vader hem met veel stelligheid verkondigt. Wanneer de vader sterft, realiseert de zoon zich dat hij zijn tegenstander verliest en een flink stuk van zichzelf. De roman is boeiend en zeer herkenbaar geschreven. Ook verschenen in de Friese taal: It ferset.

De Arbeiderspers, 2004, 319 p.

WIND, HARMEN
Om it libben (Friestalig)

Een jonge vrouw in een Fries dorp die eindexamen pabo doet, krijgt een relatie met een tien jaar oudere man; haar vader heeft zijn bedenkingen over de relatie.

Uttjouwerij Fryslân, 2008, 278 p.

WINTER, LEON DE
Gods gym

Op 22 december 2000 verongelukt Mirjam, de 17-jarige dochter van een in Hollywood wonende gescheiden Joodse scenarioschrijver. In een eerste opwelling stelt hij het hart van zijn dochter ter beschikking voor transplantatie. Later heeft hij hier spijt van en begint hij een zoektocht naar de nieuwe eigenaar van zijn dochters hart. In de proloog beschrijft de zwarte bokser God(zilla) welke omstandigheden tot haar dood geleid hebben. Hij is eigenaar van de sportschool God's Gym waar Mirjam trainde, en indirecte veroorzaker van het ongeluk waarbij ze om het leven kwam. Hoewel niet echt schuldig voelt hij zichzelf wel zo. Op diezelfde 22ste december ziet Koopman voor het eerst sinds achttien

jaar zijn Brabantse jeugdvriend Philip terug. Deze werkt nu voor de Israëliëse geheime dienst en rekruteert Koopman voor een opdracht waarbij een Nederlandse Marokkaan betrokken is. Dit zijn een paar van de verhaallijnen in deze prettig leesbare en toch complexe roman.

De Bezige Bij, 2004, 370 p.

IJLANDER, GIJS

De nieuwe brug

De hoofdpersoon van dit boek is de wegenbouwer Buys, die in de loop der jaren zijn bedrijf uitgebouwd heeft tot een belangrijk bedrijf. Hij is met pensioen, zijn vrouw is gestorven, zijn huwelijk was niet zo best en met zijn twee kinderen heeft hij niet of nauwelijks contact. Bovendien gaat het niet zo goed met zijn gezondheid. Vanaf het begin heerst er een sfeer van dreiging in het boek, die concreet wordt wanneer Buys geheimzinnige telefoontjes krijgt. Buys wordt beschuldigd van de invalidering van een lid van een actiegroep tegen de bouw en ook van bouwfraude. Het boek behandelt de afwikkeling van deze affaire, waar ook zijn gezin bij is betrokken. De afloop is verrassend.

Veen, 2002, 254 p.

ZIJL, ANNEJET VAN DER

Sonny Boy

Najaar 1928 ontmoeten de 19-jarige Surinaamse student Waldemar en de Hollandse Rika, bijna veertig, getrouwd en moeder van vier kinderen, elkaar. Ze worden verliefd, krijgen een verhouding en Rika wordt zwanger. Een schandaal met verstrekkende gevolgen. Maar ze blijven bij elkaar en bouwen in de crisisjaren een nieuw leven op met hun zoon Waldy, 'Sonny Boy'. Waldemar werkt op een bank, Rika runt een goedlopend pension in Scheveningen. In de Tweede Wereldoorlog wagen ze hun leven door onderduikers in huis op te nemen, wat hen duur komt te staan. Goed geschreven, boeiende en ontroerende, waargebeurde levensgeschiedenis van twee gewone, maar ook heel bijzondere mensen.

Nijgh en Van Ditmar, 2004, 235 p.

FRIESTALIGE BOEKEN UIT HET HUURANBOD:

* = nieuw in het aanbod 2011 - 2012

Abma, Gerben	De brek
Andringa, Greet	Libben reach
Borger, Sjieuwe	It ferrin fan de tiid
Claus, Marga	Bollman & Bollman
* Hem, Bouke van der	De fuery
* Huisman, Bennie	Lytse histoarje van langst
* Jong, Ferdinand de	Guozzeflecht
* Kingma, Bart	Griene Simmer
Köster, Manuela	Tantalus
Meer, Aggi van der	De dei dat Farah Bezaz ferdwûn
Peanstra, Auck	Siteburorren, myn eigen paradys
Ploeg, Durk van der	In beferzen mar
Ploeg, Durk van der	Sykjend nei it leste hûs
Riemersma, Trinus	De fûgel
Schotanus, Elske	Skrik
Terpstra, Arjen	De hearen fan Fryslân
Tuma, Eelkje	Paadwizer
Veenstra, Johan	'n Brogge van glas
Venema, Doete	It lân fan Vera
Vries, Nyk de	Prospero
Wind, Harmen	Om it libben

Voor het huren van titels zie bijlage 2.

a. Tips van leesgroepleden

Allende, Isabel	Het eiland onder de zee	2009
Beijnum, Kees van	Een soort familie	2010
Bernlef	De één zijn dood.....	2011
Braam, Conny	De handelsreiziger v.d. Nederl. cocaïnefabriek	2009
Coe, Jonathan	De regen voor hij valt	2007
Coetzee, J.M.	In ongenade	2008
Cross, Donna Woolfolk	Paus Johanna	2009
Cusk, Rachel	De Bradshaw-varianties	2009
Dis, Adriaan van	Tikkop	2010
Geldermalsen, Marguerite van	Ik woonde in een grot	2008
Grandes, Almudena	Het ijzig hart	2010
Grunberg, Arnon	Huid en haar	2010
Haveman, Mariëtte	De vrouwenvanger	2010
Hilu, Alon	Huize Rajani	2010
Jamaludin, Rihana	De zwarte lord	2009
Jensen, Erling	Met oprechte deelneming	2009
Kat, Otto de	Julia	2009
Koch, Herman	De ideale schoonzoon	2010
Koch, Herman	Zomerhuis met zwembad	2011
Lanoye, Tom	Sprakeloos	2010
Laurence, Margaret	De stenen engel	2007
Lecca, Nicola	Het laatste concert	2010
Lewinsky, Charles	De verborgen geschiedenis van Courtillon	2009
Mitchell, David	De niet verhoorde gebeden van Jacob de Zoet	2010
Moor, Marente de	De Nederlandse maagd	2010
Moor, Margriet de	De schilder en het meisje	2010
Noordervliet, Nelleke	Snijpunt	2008
Oz, Amos	Een verhaal van liefde en duisternis	2005
Pamuk, Orhan	Het huis van de stilte	2008
Ploeg, Durk van der	De kjeld fan it Noarden	2010
Reybrouck, David van	Congo	2010
Smit, Susan	Vloed	2010
Stockett, Kathryn	Een keukenmeidenroman	2010
Terpstra, Arjen	It Eagleton segel	2010
Toorn, Willem van	De geur van gedroogde appels	2009
Van Niekerk, Marlene	Agaat	2007
Van Niekerk, Marlene	De sneeuwslaper	2009
Verhulst, Dimitri	De laatste liefde van mijn moeder	2010
Vizinczey, Stephen	Loflied op de rijpe vrouw	2010
Wassmo, Hjerbjorg	Een glas melk	2007
Westerman, Frank	Dier, bovendien	2010
Zweig, Stefan	Reis naar het verleden	2009

5. KOOPAANBOD

De vraag naar huurtitels is erg groot en het is daarom helaas niet mogelijk dat alle leesgroepen (meer dan 175) de door hen gekozen huurtitels altijd toegewezen krijgen. Bovendien kunnen - gezien de relatieve korte leesperiode (oktober – maart) - per jaar maar vier of vijf groepen dezelfde titel huren. Daarom is er tot grote tevredenheid sinds 1995 ook een koopaanbod van boekpakketten.

a. Grote Lijsters, een uitgave van Wolters Noordhoff

De Grote Lijsters zijn geschikt voor de bovenbouw van HAVO/VWO. Elke serie bevat 5 titels. Prijs: € 19,95 inclusief btw *

Jaargang 2010 – 2011:

- Krabbe, Tim	Marte Jacobs
- Keulen, Mensje van	De laatste gasten
- Siebelink, Jan	Knielen op een bed violen
- Hermans, Willem Frederik	Het behouden huis
- Noort, Saskia	De eetclub

Jaargang 2011 – 2012:

- Koch, Herman	Het diner
- Reve, G.	Werther Nieland
- Uphoff, M.	Koudvuur
- Verhulst, D.	Probleemskihotel
- Winter, L. de	Het recht op terugkeer

Voor bestellingen zie bijlage 1.

b. Boektoppers, een uitgave van Malmberg

Deze pakketten verschijnen niet meer wegens te weinig belangstelling.

* prijswijzigingen voorbehouden

6. CURSUSAANBOD EGBERT SPIEKSTRA

Al enige jaren verzorg ik diverse cursussen voor leesgroepen, bibliotheken en andere instellingen. Ik ben 1^e graads docent Nederlands en heb ervaring in het voortgezet onderwijs en het volwassenenonderwijs (o.a. gymnasium, mavo, havo en atheneum).

Praten met groepen over literatuur is iedere keer weer een fascinerende bezigheid en ook dit jaar wil ik u graag van dienst zijn en u iets vertellen over een bepaald boek, een auteur, een genre, een stroming, het opzetten van een beoordeling en dergelijke.

Om u een idee te geven van de mogelijkheden, hieronder een overzicht van uitgevoerde cursussen en nieuwe plannen, waarbij overigens aangetekend moet worden dat het woord cursus niet betekent dat de deelnemers niet actief zijn!

De mogelijkheden:

- **Lezingen, workshops** rond een boek. Zo verzorgde ik onder andere besprekingen van het werk van Leon de Winter, Jan Siebelink, Judith Koelemeijer, Annejet van der Zijl, Oek de Jong, Mischa de Vreede, Bernlef, Harry Mulisch, Willem Jan Otten, Herman Koch, Marcel Möring, Jacoba van der Velde en vele anderen.
- Onder de titel '**recenseren kun je leren**' probeer ik u bewust te maken van de redenen waarom het ene boek u wel aanspreekt en het ander niet. Deze cursus is geschikt voor zowel beginnende leesgroepen als voor al langer bestaande leesgroepen op zoek naar verdieping. Uiteraard neem ik bij deze cursus altijd een boek als uitgangspunt, meestal het boek, dat uw groep op dat moment op het programma heeft staan.
- De cursus '**moderne poëzie**' is vooral bedoeld om u inzicht te geven in de mogelijkheden tot interpretatie en de middelen die dichters hanteren om een bepaald effect te bereiken. Deze cursus kan één bijeenkomst zijn, bijvoorbeeld naar aanleiding van 'de dag van de poëzie', maar er is ook het aanbod van een iets uitgebreidere versie van twee of drie bijeenkomsten, waarbij ik naast het interpreteren/lezen van gedichten, uiteraard iets dieper in kan gaan op techniek, verschillende stromingen en het schrijven van poëzie.
- Wilt u iets meer weten over de **geschiedenis van de (moderne) literatuur**, dan heb ik een serie van drie bijeenkomsten, waarin aandacht besteed wordt aan de ontwikkeling van de literatuur sinds 1880.
- Een aantal keren verzorgde ik een cursus rond het verschijnsel **biografie**, o.a. naar aanleiding van 'Sonny Boy' en 'Anna' van Annejet van der Zijl en 'Het zwijgen van Maria Zachea' van Judith Koelemeijer.
- Een van de nieuwere cursussen is een inleiding over '**poëtica**', dat wil zeggen over hetgeen een auteur beweegt om een bepaald boek, oeuvre te schrijven, wat zijn of haar idee is over het schrijverschap. Boeken die erg geschikt zijn om dit aan de orde te stellen zijn bijvoorbeeld 'Siegfried' van H. Mulisch en 'In Babylon' van M. Möring. De leesgroep van Schiermonnikoog omschreef deze bijeenkomst als pittig, maar ook fascinerend, omdat je je indirect ook bewust wordt van je houding als lezer, je eigen opvattingen over literatuur.

- Sinds enkele jaren wordt onder auspiciën van de stichting 'Bulkboek' onder scholieren van de bovenbouw van het voortgezet onderwijs een verkiezing georganiseerd onder de titel 'Inktaap', waarbij de inktaap een beeldje is, dat wordt uitgereikt aan een van de auteurs die het voorgaande jaar één van de drie grote literaire prijzen (Ako, Gouden Uil, Libris) heeft gewonnen. De leerlingen lezen de drie prijswinnende boeken en bepalen na een debat welk boek volgens hen dit jaar de 'supercup' moet winnen. Zo'n **debat** is misschien ook geschikt voor leesgroepen of bibliotheken. Meer informatie op over de boeken op de website van Inktaap.
- Voor (lees)groepen die **eens wat anders willen**: uitgeverij Knippenberg is opnieuw begonnen met het uitgeven van belangwekkende boeken uit vroeger tijden. Zo is er bijvoorbeeld een uitgave van de Reinaert (origineel 15^e eeuw) beschikbaar. In deze uitgave vindt u naast de originele Middelnederlandse tekst ook een vertaling in modern Nederlands. De prijs van de uitgaven kan geen bezwaar zijn, bij aanschaf van meerdere exemplaren € 2,50/€ 1,50. In overleg kan ik een aantal exemplaren beschikbaar stellen. Hierdoor is het voor iedereen mogelijk kennis te nemen van een 'topper' uit onze literatuur. Daarnaast is het een mooi aanknopingspunt om kennis te maken met het begin van de Nederlandse literatuur en met de denk- en leefwereld van onze middeleeuwse voorouders. Ook uit andere periodes uit de Nederlandse literatuur zijn uitgaven beschikbaar, meer informatie op de site van Knippenberg/ bulkboek, literaire klassiekers. Ook hiervoor geldt dat dit een mooie gelegenheid biedt om **kennis te maken** met onze **literatuurgeschiedenis**, met hetgeen zich in het verleden op literair gebied heeft afgespeeld.
- Ten slotte ben ik uiteraard te allen tijde bereid op verzoek een bepaalde auteur, een bepaald boek o.i.d. te bespreken onder het motto **u vraagt, ik verzorg....**

In principe kost een cursus 6 euro per deelnemer per bijeenkomst (uitgaande van minimaal 8 personen), inclusief materiaal, koffie/thee. In overleg kan hiervan afgeweken worden. Ook voor cursussen van meer dan één bijeenkomst is de vergoeding in overleg vast te stellen.

De bijeenkomsten duren 2 tot 2.30 uur, 's ochtends met begintijd 9.00 uur of 9.30 uur, 's middags met begintijd 13.30 uur en 's avonds beginnen we bij voorkeur om 19.30/20.00 uur.

U kunt mij als volgt bereiken:

Egbert Spiekstra
 Atsmastate 19
 8925 HB Leeuwarden
 telefoon: 058 2881846 / 06 51825058
 e-mail: spiekstra.a.e@hetnet.nl

7. BOEKBESPREKING

Algemene richtlijnen en praktische tips voor discussies

Een rondje vooraf

De leider kan het gesprek starten met een 'rondje vooraf'. De deelnemers geven in een paar zinnen hun eerste oordeel, zonder verder op de inhoud in te gaan. Ze vertellen bijvoorbeeld of ze het boek met plezier gelezen hebben of niet, wat hun geraakt, geërgerd of ontroerd heeft. Een prettige schrijfstijl. Alleen een cijfer geven kan ook. Als men ongelijk over een boek denkt is er meer discussie!

Inhoud

Wat is de inhoud van het boek? Het verloop van het verhaal moet een ieder duidelijk zijn. Als de schrijver dingen open laat of suggereert is dat juist een reden om hier op door te gaan. Is het de leden van de leesgroep duidelijk wat de bedoelingen van de schrijver zijn? Heeft de schrijver dat goed kunnen overbrengen? Heeft u de kern van het boek kunnen vinden? Heeft het boek een gesloten of een open einde? Is er sprake van een aanwijsbare climax?

Personages

Wie is de hoofdpersoon in het boek? Of zijn er meerdere? Zijn de hoofd- en bijfiguren levensecht beschreven? Hoe is hun karakterstructuur? Hebben ze typerende eigenschappen? Hebben de namen van de romanfiguren een betekenis? Maken ze een ontwikkeling door? Welk personage heeft het meest aangesproken?

Ruimte en tijd

Waar speelt het verhaal zich af? Had het verhaal zich ook ergens anders af kunnen spelen? Zou daardoor het verhaal veranderen? In welke tijd of periode is het verhaal gesitueerd? Zijn er bijzonderheden over deze tijd bekend? Is het verhaal chronologisch verteld? Of wordt er vooruit dan wel achteruit in de tijd gekeken? Heeft dat een betekenis? Wat betekent het voor de spanning in het boek?

Vertelperspectief en stijl

Wie vertelt het verhaal? Een 'ik-figuur'? Een verteller? Wat maakt dat voor verschil? Hoe is het taalgebruik? Zijn er veel beschrijvingen? Bevat het boek veel of weinig monologen of dialogen? Heeft de stijl van schrijven invloed op de beleving gehad?

Motieven en thema's

Zijn er motieven in het verhaal die steeds weer terugkeren en daardoor een extra betekenis krijgen? Wat heeft de auteur op de lezer willen overbrengen? Wat is het motief of de boodschap van het verhaal? Behoort het boek tot een bepaald genre of stroming?

Uiterlijk van het boek

Ligt het boek lekker in de hand? Is het boek prettig leesbaar? Heeft het boek een kleine of juist ruime letter, hoe is de bladspiegel enz. Is de flaptekst uitnodigend? Bevat het boek illustraties? Wordt in het boek gebruik gemaakt van hoofdstukken? Zo ja, waarom? Wat is de betekenis van de titel? Past de omslag hierbij? Zou je het boek zelf uitgezocht hebben?

De schrijver

In welke tijd, plaats en omstandigheden is de auteur geboren? Heeft dat invloed op zijn/haar werk gehad? Zou je meer van deze schrijver willen lezen?

8. SELECTIES VAN DERDEN

a. St. Literatuurclubs Drenthe

Bij de Stichting Literatuurclubs Drenthe, Postbus 78, 9400 AB Assen, hebben de deelnemers van de leesgroepen jaarlijks een betaald abonnement op de dienstverlening. Daarvoor ontvangen de deelnemers: Nieuwsbrieven, vier geselecteerde boeken met korting en lesbrieven en informatieavonden. www.literatuurclubsdrenthe.nl.

De boekenkeuze van de Literatuurclubs Drenthe voor het seizoen 2011 – 2012:

Dis, Adriaan van	- Tikkop
Fàbregas, Laia	- Landen
Haushofer, Marlen	- De Wand
Moore, Lisa	- Februari

b. Friese Christelijke Plattelandsvrouwenbond

De Friese Christelijke Plattelandsvrouwenbond selecteert zelf titels om te bespreken.

Meer informatie bij:

Mevrouw Ukie van Netten

Scherwolderhemstraat 74, 8608 CH Sneek

Tel. 0515-415901, e-mail: swh74@hetnet.nl

Titels seizoen 2011-2012:

Dis, Adriaan van	- Tikkop
Durlacher, Jessica	- De Held
Lanoye, Tom	- Sprakeloos
Moor, Marente de	- De Nederlandse Maagd
Springer, F.	- Quadriga, een eindspel

c. Passage, christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging

Projectleidster Cultuur: mevrouw J.A.M. van den Broek

Postbus 2164, 3800 CD Amersfoort, tel. 033-4220730

www.passagevrouwen.nl, e-mail: info@passagevrouwen.nl

Passage besteedt jaarlijks via haar project 'Boekentaal Mondiaal' aandacht aan boeken. Elk jaar komen twee mappen uit met elk 6 boekbesprekingen. Deze mappen kunnen worden gekocht bij Passage.

De mappen kunnen gebruikt worden bij het gezamenlijk bespreken van boeken. Passage leent géén boeken uit en biedt de lezers ook géén kooppakket aan. De lezers moeten de boeken **zelf** kopen. Lenen bij de bibliotheek geeft soms moeilijkheden omdat er niet zoveel dezelfde titels op hetzelfde tijdstip door de bibliotheken te leveren zijn.

Boekentaal Mondiaal: selectie seizoen 2011-2012.

Map 14A

Cusk, Rachel	- De Bradshawvariaties
Donoghue, Emma	- Kamer
Helman, Albert	- De stille plantage
Kwast, Ernest van der	- Mama Tandoori
Noordervliet, Nelleke	- Zonder woorden komt niemand thuis
Verbogt, Thomas	- Verdwenen tijd

Map 14B

Lanoye, Tom	- Sprakeloos
Levy, Andrea	- Het lange lied
Mulisch, Harry	- De aanslag
Roth, Philip	- Nemesis
Smit, Susan	- Vloed
Timmerije, Anneloes	- De grote Joseph

d. Senia Literair

Projectleidster 'ANBO gaat literair': mevrouw Marijke Slager.

Postbus 83, 8120 AB Olst, tel. 0570-562656.

E-mailadres: mslager@senia.nl

Senia Literair geeft advies en verzorgt projecten voor actieve senioren. Via Senia Literair krijgen de deelnemers 5 keer per seizoen achtergrondinformatie over boek en auteur en een gesprekshandleiding.

Zie voor de titels seizoen 2011 – 2012: www.senia.nl.

9. DATABANKEN EN INTERNETADRESSEN

In de bibliotheek kunt u informatie zoeken in o.a. onderstaande databanken:

FictieRom: Zoeken op onderwerp naar romans. Korte recensies en titelgegevens verhalende lectuur.

JeugdLiteRom: Recensies en artikelen over jeugdboeken

Krantenbank: Archieven van alle zes grote landelijke dagbladen tot en met de krant van gisteren.

LiteRom: Databank Nederlandse literatuur met recensies en interviews.

LiteRomWereldliteratuur: Recensies en auteursinformatie (interviews) over buitenlandse literatuur.

Meer over Media: Extra knop in de catalogus met meer informatie over het gezochte.

Regionale Krantenbank: Archieven van de meeste dag- en weekbladen in de provincies Drenthe, Groningen en Fryslân aangevuld met lokale huis-aan-huis bladen.

UittrekselBank: De grootste verzameling uittreksels en auteursportretten van Nederland. Nederlandstalige en anderstalige literatuur. Uittreksels en auteursinformatie.

INTERNET

Steeds meer wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die internet biedt. Hieronder een klein overzicht van sites, die voor leesgroepen van belang kunnen zijn:

www.akoliteratuurprijs.nl

Prijs voor Nederlandstalig literair proza.

www.bibliotheek.nl

De site van de gezamenlijke openbare bibliotheken in Nederland.

www.boek.nl

Boekendatabase van Nederland.

www.boekbalie.nl

Site van bibliotheken en boekhandels, met allerlei literaire wetenswaardigheden.

www.boekboek.nl

Informatieve site gemaakt door de WPG-uitgeverijen (samenwerkingsverband van 9 uitgeverijen).

www.boekbond.nl

Informatie over de Koninklijke Boekverkopersbond en de boekhandelbranche.

www.boekentaal.info

Site voor leeskringen en lezers.

www.boekenwereld.com

Website van de Veen Bosch & Keuning Groep (diverse uitgeverijen).

www.boekgrrls.nl

Vrouwen en boeken. O.a. leeslijst, aanbevelingen/afkrakers, lezen en kunst, filosofische hoek, muzikale hoek, poëziepagina en veel links naar verwante onderwerpen.

www.boekkalender.nl

Site over boekenmarkten, veilingen etc.

www.boekenkrant.com

Belicht recent verschenen of gezien de actualiteit relevante titels, van literatuur tot non-fictie.

www.boekreviews.nl

Site waarop volwassenen kunnen discussiëren over fictie en non-fictie.

www.boekweb.nl

Startpagina, waar veel links naar boekensites samenkomen. Onderverdeeld in landen en categorieën.

www.boekwinkeltjes.nl

Koop en verkoop van tweedehands boeken, om bijvoorbeeld een niet meer verkrijgbaar boek op te sporen.

www.bulkboek.nl

Informatie van uitgeverij Knippenberg bv in Scheveningen.

www.clubschrijven.nl

De grootste schrijfclub van Nederland, voor iedereen die plezier heeft in (re)creatief schrijven, al dan niet literair.

www.cpnb.nl

Vakinformatie voor boekhandels, bibliotheken en onderwijs.

www.damesleesmuseum

Het Damesleesmuseum is een van de grootste particuliere bibliotheken in Nederland. Het werd opgericht in 1894.

www.dbnl.nl

De digitale bibliotheek voor de Nederlandse Letteren. Site met complete Nederlandse literaire teksten, biografieën en portretten.

www.deboekensalon.nl

De nieuwste boeken, vergeten parels en lang gezochte geestverwanten. Hier leert u ze allemaal kennen. **Boek-delen is via deze site digitaal te raadplegen.**

www.debutantenprijs.nl

Prijs voor het beste Nederlandstalig fictie debuut.

www.degeus.nl

De website www.degeus.nl is een initiatief van Uitgeverij De Geus in Breda. Via internet wordt getracht zo volledig mogelijke informatie over boeken en auteurs ter beschikking

te stellen. Tevens wordt internet ingezet voor de promotie van titels en auteurs. De website van Uitgeverij De Geus wordt ook gebruikt voor de verkoop van titels.

www.dekrantvantoen.nl

Online archief van krantenknipsels, o.a. over schrijvers, boeken en oude recensies.

www.deletterenspreken.nl

Op het literaire genootschap Diversa sed Una en de Openbare Bibliotheek na is Stichting Perspektief de oudste van de literaire organisaties van Dordrecht.

www.derecensent.nl

Resencies van boeken, films en muziek.

www.dichtvorm.nl

DICHT/VORM bestaat uit korte animatiefilms, gebaseerd op Nederlandse gedichten.

www.dizzie.nl

Dizzie is dé community waar u nieuwe boeken ontdekt en boekliefhebbers treft.

www.home.planet.nl/~men/2881/fries

De Friese literatuursite van Jelle van der Meulen

www.letteren.net

Agenda, informatie en achtergronden met betrekking tot de Nederlandse literatuur.

www.lezen.nl

Site van Stichting Lezen.

www.lezersfeest.nl

Het Lezersfeest is inmiddels uitgegroeid tot één van de grootste literaire evenementen van Nederland en richt zich op alle lezers, zowel van detectives, streekromans en science-fiction als van poëzie en essays. De afgelopen jaren werd het feest jaarlijks bezocht door zo'n 2.500 mensen, die steeds ruim 40 schrijvers zagen optreden.

www.literairnederland.nl

De site wordt beheerd door een redactie met kennis van zaken en een grote leeshonger.

www.literatuurplein.nl

Het digitaal kennis- en ontmoetingsplein voor de literatuur, gemaakt en onderhouden door de Vereniging van Openbare Bibliotheken.

www.literatuur.startpagina.nl

Tallose links naar websites, van literaire tijdschriften, boekhandels, uitgeverijen tot e-books.

www.miekesleesclub.nl

Lees mee met Mieke van der Weij. Mieke van der Weij bespreekt iedere week een bijzonder boek.

www.ontdekdebieb.nl

De site van de gezamenlijke openbare bibliotheken in Friesland.

www.schrijvers.pagina.nl

Startpagina voor uiteenlopende onderwerpen die met lezen te maken hebben.

www.sirkwy.nl

De nieuwe officiële website voor de Friese literatuur.

www.tijdvoorlezen.nl

Samenwerkingssite van de Nederlandse Spoorwegen en het CPNB (Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek).

www.vitaal.nl

Interactief e-magazine voor geïnteresseerden in literatuur, cultuur en natuur.

www.vrouwenvannufriesland.nl

Een ontmoetingsplaats voor alle vrouwen uit de stad of van het platteland.

10. ADRESSEN VAN DERDEN

Nuttige adressen

Onderstaande organisaties organiseren activiteiten die met boeken, taal en literatuur te maken hebben, zoals schrijversavonden, promotie en het uitgeven van boeken, tentoonstellingen, cursussen enz.

Algemeen:

www.cursusinfriesland.nl

Afûk

Postbus 53
8900 AB Ljouwert. 058-2343070
www.afuk.nl

Tresoar: Frysk Historysk en Letterkundich Sintrum

Postbus 2637
8901 AC Ljouwert. 058-7890789
www.tresoar.nl

Gysbert Japicxhûs

Wipstrjitte 6
8701 HZ Boalsert. 0515-573990
www.gysbertjapicx.nl

St. Literaire Activiteiten Leeuwarden (SLAL)

p.a. Engelsestraat 48
8913 BJ Leeuwarden. 058-2121992

St. Literaire Activiteiten Heerenveen (SLAH)

p.a. Dalkruid 7
8445 RK Heerenveen.
info@slahheerenveen.nl
www.slahheerenveen.nl

St. Literaire Activiteiten Smallerland (SLAS)

secretaris: de heer W.A. Posthuma
tel.: 0512 – 301522
e-mail: pr.communicatie.slas@gmail.com
www.slas.nl

St. Literaire Activiteiten Sneek (LAS)

Postbus 51
8700 AB Bolsward
www.stichtinglas.nl

St. Literaire Activiteiten Ooststellingwerf

A Propoz
p.a. Hoogengaardelaan 6
8631 AD Oosterwolde. 0516 - 520231

St. It Fryske Boek / It Fryske Berneboek

Postbus 1311
8900 CH Ljouwert. 058-7890789
www.fryskeboek.nl
www.itfryskeberneboek.nl

St. Vrienden van de openbare bibliotheek Leeuwarden

p.a. Postbus 2556
8901 BL Leeuwarden. 058-2139538
www.bibliotheekleeuwarden.nl

Stellingwarver Schrieversronte

Willinge Prinsstraote 10
8421 PE Oldeberkoop. 0516- 451108
www.stellingwarfs.nl

Volksuniversiteit Friesland

Postbus 116
8900 AB Leeuwarden. 058-2842222
www.volksuniversiteit.nl/friesland

Creativiteitscentra:

Creativiteitscentrum Meldij / Karwei

Reidingweg 1
9203 KR Drachten. 0512 - 514293
www.meldij.nl

Creatieve cursussen de Cirkel

Minckelerstraat 11
8442 CE Heerenveen. 0513 - 645500
www.ccdecirkel.nl

Creativiteitscentrum Het Lam

Kaatsland 64

8608 EA Sneek. 0515-423958

www.hetlamsneek.nl

Parnas, huis voor kunst en cultuur

Raadhuisplein 25

8911 HK Leeuwarden. 058 - 2124909

www.parnas.nl

Folkshegeskoalle Schylgeralân

Badweg 11

8896 JB Terschelling-Hoorn. 0562-

448954

www.folkshegeskoalle.nl

11. ADRESSEN LEESGROEPEN PER GEMEENTE

Naam	Adres	Postcode	Plaats
Achtkarspelen			
J. Jensma	Julianalaan 34	9285 NB	Buitenpost
J. de Jong	De Westeregen 20	9291 PN	Kollum
R. Langhout-Velstra	De Voorzoom 62	9285 MR	Buitenpost
H. Sleiffer-de Wilde	Kammingastrjitte 72	9281 PE	Harkema
R. Sloep-Tulner	Zetveld 20	9231 BP	Surhuisterveen
J. Wiersma-Doornbos	Blauwhuisterweg 4	9231 AC	Surhuisterveen
Ameland			
I. de Hoop	Duinweg 21	9163 GH	Nes – Ameland
J.A.R. Korvemaker-Lesterhuis	Abraham Fockstraat 4	9161 ED	Hollum – Ameland
G. van Leerzem	Oosterlaan 32	9161 AC	Hollum – Ameland
Het Bildt			
E. Altena-Bouma	Postbus 49	9076 ZN	Sint Annaparochie
J. Rusman-Vreugde	Nieuwebildtdijk 56	9078 PR	Oudebildtzijl
W. de Vries	Beuckelaerstraat 2	9076 DA	Sint Annaparochie
Boarnsterhim			
A. Elgersma-Fröhlich	S. Visserstrjitte 34	8491 DJ	Akkrum
K. Epema-Sinnema	De Tsjalk 43	9001 HE	Grou
A. Kalsbeek-Hoekstra	Leechlân 7	9005 XT	Wergea
T. Kamminga-Bijker	De Weinmakker 2	9005 RN	Wergea
N. Kleinbekman-Smeding	Rijksweg 57	9011 VB	Jirnsum
S.B. Krol-Wester	Pr. Beatrixweg 7	9001 JM	Grou
M. de Leeuw-Gerritzen	Súdkant 5	8495 KL	Aldeboarn
G.J. Martens-de Jong	De Boeyer 14	9001 JH	Grou
P. van der Meer	De Tuorrebout 8	9001 GT	Grou
R. Schat	De Fûke 60	9001 NJ	Grou
D.M. Schoonbeek-Veldman	W.J. Koopmansstrjitte 5	8491 DL	Akkrum
I. Schulting	Slotsdyk 30	9012 DT	Raerd
G. Spriensma-van der Zee	Brêgepaad 16	9001 DJ	Grou
A. Terpstra-de Vries	De Boarch 19	9001 LV	Grou
P. Veltman	Oostergoostraat 158	9001 CP	Grou
A. Zijlstra-de Vries	Douwemastrjitte 51	9011 VP	Jirnsum
Dantumadiel			
I.E. v.d. Beek-v.d. Hoop	Kievitlaan 18	9269 NK	Feanwâlden
W. de Haan-de Vries	Noarderstasjonsstrjitte 45	9271 CJ	De Westereen
T. Hayma-Krol	Johanneswâld 14	9269 VT	Feanwâlden
E. van der Maale-Hagelûken	H. Schaperlaan 11	9269 PL	Feanwâlden
H. Scherjon	De Swellestrjitte 12	9269 NN	Feanwâlden
A. de Boer-v.d. Meulen	Haadstrjitte 16	9269 SZ	Feanwâlden
M. Vellema-Vonk	Mr. de Grootstraat 7	9104 HP	Damwâld
Dongeradeel			
F. Bekius	Oranjewal 28-1	9101 JV	Dokkum
I. Boskma	J. Droststraat 7	9103 NN	Dokkum
A. Hamstra	Wilgenlaan 31	9103 SB	Dokkum
G. Hoekstra	Stern 21	9101 XW	Dokkum
D. Jellema-Hiemstra	Staplandwei 8	9146 CH	Hantumeruitburen
A.J. Ridder	Heldersstraat 8	9101 BP	Dokkum
L. van der Zee-Zondervan	Oostenstein 16	9291 GR	Kollum
Ferwerderadiel			
W. Bosch	Harstawei 23	9173 GA	Hegebeintum
A. de Haan-Feenstra	Feytsmastraat 4	9172 NS	Ferwert
J. Hoogerbrug-Vogely	De Pream 20	9074 DL	Hallum

L. Hoogland-Willemsens	It Suderheech 2	9172 RG	Ferwert
G. Meindersma-de Boer	Concordiastrjitte 23	9112 HW	Burdaard
Franekeradeel			
G. Adema-Zondervan	Willem Koningstraat 13	8801 GX	Franeker
B. Bijl de Vroe-Tichelaar	Hearewei 11	8856 BT	Pietersbierum
H. Buwalda	Swaerderwei 1-B	8851 EG	Tzummarum
S. Hoekstra-Sterk	Frisia 28-A	8801 PP	Franeker
T. de Jong-Kuipers	Dorpsstraat 54	8813 JC	Schalsum
J. Sikkema-Jansen	Godsacker 7	8801 LM	Franeker
Gaasterlân-Sleat			
M. Boonstra	K. Gelkesstrjitte 16	8582 KZ	Oudega
J. Louwsma-Moonen	De Wurdze 8	8561 JD	Balk
G. van der Zijl	Lunenburgpaed 12	8563 AXI	Wijckel
Heerenveen			
T. Haayes-de Groot	Valk 21	8446 GX	Heerenveen
S. Heida	Fonteinkruid 37	8445 RT	Heerenveen
G. de Jong-Teppema	Amelandlaan 31	8443 BV	Heerenveen
A.W. van den Kerkhoff	Woudsingel 11	8443 DL	Heerenveen
A. Kraak	Tormentil 80	8445 RG	Heerenveen
A. van der Meulen	Leeuwetand 13	8445 RB	Heerenveen
J. Oosterdijk	Ds. Veenweg 5	8456 HH	De Knipe
W.T. Praat-van der Ende	Nieuwstraat 25 - 10	8441 GC	Heerenveen
M. Schoppen (Senia)	Narcislaan 2/41	8441 GW	Heerenveen
H. Steensma-Schroor	Van Lidtstraat 32	8442 KT	Heerenveen
F. Vos	Valk 15	8446 GX	Heerenveen
Kollumerland			
L. Verbeek-van Buuren	Foarwei 40	9294 KE	Oudwoude
Leeuwarden			
H. Bloemhof-Tijisma	Uilenburgstate 19	8925 HT	Leeuwarden
W. Boxman-Dantuma	Zwenkgras 62	8935 HD	Leeuwarden
R. Gleis-Wensink	Andringastate 26	8926 LP	Leeuwarden
A. den Haan	J.W. Frisostraat 32	8933 BF	Leeuwarden
H. van Hemmen	Britsenburg 105	8925 CS	Leeuwarden
W. Hoeber	Van Harinxmaplein 17	8931 DM	Leeuwarden
J. Holtkamp	Karel Fabritiusstraat 71	8932 HN	Leeuwarden
P.L. Kaastra-Nicolay	Alddiel 10	8926 XB	Leeuwarden
G. Ozinga	Taco v.d. Veenplein 175	8923 EN	Leeuwarden
F. Rijnks-Kloen	Longkruid 14	8935 PL	Leeuwarden
W. Rinsema	Ferd. Bolstraat 80	8932 JR	Leeuwarden
G. Spil	Schoolstraat 9	8911 BH	Leeuwarden
E. Spiekstra	Atsmastate 19	8925 KB	Leeuwarden
W. Twijnstra	Hottingastate 19	8926 PV	Leeuwarden
M. de Vries-Vermeij	Zenegroen 147	8935 KE	Leeuwarden
Leeuwarderadeel			
H. Blaauw-Jager	Finne 17	9055 MH	Britsum
T.A. de Boer-Mulder	Brédyk 2	9051 HZ	Stiens
J. Gerbens-Zwart	Brédyk 13	9051 HZ	Stiens
G. van der Meer-Hietkamp	Lege Hearewei 38-A	9051 BL	Stiens
Lemsterland			
J. Popma-Dijk	Herenweg 9	8536 TM	Oosterzee
Littenseradiel			
A. Fopma-Fokkema	Tsjerkebuorren 13	9021 CH	Easterwierrum
C. Geurtsen	Greate Buorren 21	9024 EJ	Weidum
D. Hibma	Tsjerkebuorren 1	8732 ED	Kûbaard
G. van Houten-de Groot	Fabrykswei 11	8731 AE	Wommels
J. Leenders	Altaplein 1	8635 MB	Boazum

J. Prinsen	Pastoar ten Bokumstrjitte 6	8736 JG	Reahûs
Menameradiel			
H. van den Beukel-Kooren	Wettertún 32	9041 VN	Berltsum
M. Dekenga	Oude Bildtdijk 1086	9075 NL	Westhoek
J. Froon	J.H. van Aismawei 3	9045 PE	Bitgummole
J. Lesterhuis	Skoallânswei 34	9035 BT	Dronryp
F. van de Meer-Saakstra	De Koarte Ekers 14	9035 GK	Dronryp
G. Steggerda-v. Nieuwenhoven	Sikkemabuorren 16	9045 PS	Bitgummole
M. Weijer-Zijlstra	Wiersterdijk 8-A	9041 VL	Berltsum
Ooststellingwerf			
B. Benedictus-Veenstra	Wolvegasterweg 14	8421 PN	Oldeberkoop
G. Bouma-Wind	Nijesteegde 49	8426 GV	Appelscha
G. Fontijne	Hoofdweg 41	8424 PJ	Elsloo
Y. Hagen	Parkleane 46	8401 NE	Gorredijk
J. Hamming-ten Berge	Oosterbrink 9-D	8431 RA	Oosterwolde
M.E. van den Hengel-Hilhorst	Molensingel 9	8431 XZ	Oosterwolde
E. Hoekstra	Horstlaan 30	8424 PT	Elsloo
A. Hoekstra-Faber	Oosterbrink 14	8431 RA	Oosterwolde
M.T. van der Klaauw-Eldering	Aenboomsteegde 8	8426 CJ	Appelscha
Y. Peters-Stuart	Drentseweg 19	8426 EN	Appelscha
E. Plomp-den Uijl	Bûterheideveld 27	8423 TB	Makkinga
J. Plooyer	't West 40	8435 VN	Donkerbroek
J. van der Sluis	Het Hooge 39	8421 SE	Oldeberkoop
Opsterland			
A. Beumer-Berga	't Iekenhiem 12	8401 XW	Gorredijk
T. Wiersma-Zeilstra	De Leijen 11	8401 AX	Gorredijk
M.D. Brands-Bolt	Nijewei 3	8401 AJ	Gorredijk
M. Durksz-Jongejan	Bremerwei 22	9248 SH	Siegerswoude
Mevr. De Frel	Kûperij 33	8401 VN	Gorredijk
H. Jaarsma-Boelens	't Corso 20	8408 HX	Lippenhuizen
A.A. Koolhaas	Romke van Damwei 3	8406 EJ	Tijnje
J. Liemburg	Spinnerij 46	8401 XG	Gorredijk
W.A. Postuma	De Feart 67	9247 CL	Ureterp
T. Postma-Friso	Feanborch 15	8403 BJ	Jonkersland
J.H. Schraagen-de Jong	Eineflecht 26	9244 EN	Beetsterzwaag
A. Vrieze-Kwant	Hegedyk 1	8401 BH	Gorredijk
Schiermonnikoog			
S. de Boer	Badweg 3	9166 NE	Schiermonnikoog
M. Flink	Aisterbun 17	9166 SM	Schiermonnikoog
Skarsterlân			
T.J. Atsma-Neuenschwander	Jousterweg 11	8465 PA	Oudehaske
H. Bolt-Klinkhamer	Klamp 12	8502 BL	Joure
I. Dekker-Weima	Julianalaan 23	8501 HM	Joure
S. Genee-de Boer	Houtsnip 10	8521 RG	Sint Nicolaasga
A. de Leeuw-van der Gaast	Groenhof 58	8501 VX	Joure
C.M. Rijpkema-Altenburg	Bloksleat 3	8512 AA	Broek
T. Swart-de Jong	Uilke Boonstralaan 4	8501 EB	Joure
A. Tromp	Groenhof 25	8501 VZ	Joure
A. van der Weg	Haulsterweg 43	8506 BH	Haskerhorne
J. Zantman	De Stelle 41	8501 MR	Joure
Smallingerland			
M. Nijboer-Keuning	Swarte Wyk 26	9222 LW	Drachtstercompagnie
T. Aans	Postbus 96	9200 AB	Drachten
M. van Batenburg-Matray	Het Zuid 17	9203 TA	Drachten
H.A. van Dieren (Senia)	De Wylch 8	9251 PB	Burgum
G. Groen	Singel 13	9219 VV	De Tike

H. de Haan-Terpstra	De Meent 27	9203 XP	Drachten
S. Heida-de Vries	Buurren 71	9221 TC	Rottevalle
J. Hofstee	Hemdijk 103	8601 JV	Sneek
A. Jager	Manjepetswei 7	9216 XC	Oudega
S. Kroese-Douma	Skeanewei 22	9212 VC	Boornbergum
E. van der Meulen	Wimert 149	9204 GV	Drachten
N.H. Otter	Dollard 260	9204 CX	Drachten
B. van der Veen-Schengenga	Fluessen 69	9204 HS	Drachten
A. de Zee-van Dijk	Korenmolen 59	9203 VB	Drachten
Súdwest Fryslân			
B. Andela-Bosma	Fredericusstraat 3	8701 AJ	Bolsward
M. van Bavel Beijaard	Zijlroede 30	8604 BB	Sneek
J.E. Bazuin	Waldastrjitte 14	8629 RJ	Scharnegoutum
J. de Boer	't Noard 38	8721 GC	Warns
M. de Boer-Veldhuizen	Arumerweg 107	8748 CX	Witmarsum
U. Blom-Jellema	Gerben Ypmastraat 13	8723 CP	Koudum
N. van Dijk-Janssen	Sjarketorenstraat 21-B	8607 CS	Sneek
J.C. Dik-Langereis	Fam. Leverstrjitte 30	8603 EC	Sneek
A. van Fraassen-van Heck	Gravinneweg 28	8604 CA	Sneek
M. Galama	Hemdijk 15	8765 PA	Tjerkwerd
I. Haagsma-Alblas	Broerstrjitte 11	8625 JA	Oppenhuizen
J. Hettinga-Jellesma	Sneekerweg 1	8701 PZ	Bolsward
E.M. Heijbrock-Wieringa	Klam 26	8603 DS	Sneek
P. Hoogland	Zoutepoel 15	8604 CC	Sneek
R. Hoogland-Pitstra	Balkepolle 10	8713 LE	Hindeloopen
I. de Jager-Kooistra	Kolmeer 4	8604 ES	Sneek
W.G. van Koert-Schagen	Voorstraat 76	8715 JC	Stavoren
J. Koot (Senia)	Koolwitje 29	8607 GV	Sneek
M. Korf	Oude Koemarkt 20	8601 EK	Sneek
A.J. Lobel Albada Jelgersma	Doerebout 38	8723 HD	Koudum
B. Meer-Stavenga	Hege Wier 10	8628 EL	Goënga
U. van Netten-Scheweer	Scherwolderhemstraat 74	8608 CH	Sneek
E. Plantinga	Looxmagracht 23	8603 AB	Sneek
T. Rijpma-Sikkema	Westergoleane 27	8651 BZ	IJlst
K. Rozestraten	Cornelis Kantstraat 13	8602 CV	Sneek
A. Schravendeel	Emmabuurt 9	8711 BL	Workum
T. Sijbesma-Andringa	Koggestraat 4	8715 KB	Stavoren
G. Smink-van der Zee	De Dassenboarch 21	8651 CB	IJlst
H. Soepboer	Begine 52	8711 BK	Workum
E.M.M. Terwisscha-v. Scheltinga	Dr. Obe Postmastraat 21	8602 XV	Sneek
M.J.P. Vellinga-Beers	De Skries 60	8702 CB	Bolsward
J. Wempe-Brouwer	Riperwei 74	8623 XP	Jutrijp
M. Wester-Bos	Waldastrjitte 32	8629 PH	Scharnegoutum
H.A.W. Smit	Meeuwenlaan 10-a	8601 XS	Sneek
A.W. Yedema	Lonjeflat 24	8701 DH	Bolsward
J. van Zeumeren	Turfmarkt 11	8754 CH	Makkum
Terschelling			
R. Bergsma	Westerbuurtstraat 26	8881 AD	Terschelling – West
F. Boersma-Huitema	Westerbuurtstraat 44	8881 AD	Terschelling – West
I. Kooyman	Verlengde boomstraat 5	8881 BT	Terschelling – West
A. Kosters-Kuiper	Lergerbosweg 3	8896 JM	Terschelling – Hoorn
Tytsjerksteradiel			
D. Brander	Teye Tolstraat 4	9261 VD	Eastermar
N. Brink	Waling Dijkstrastrjitte 24	9061 BP	Gytsjerk
A. Dijkstra	De Dobbe 36	9062 HG	Oentsjerk
C. Elzinga-van der Linde	Nijboerstrjitte 15	9251 RM	Burgum

H.A. Loot	Gaelekamp 31	9254 EN	Hurdegaryp
A. Moor-v.d. Bosch	Lauermanstraat 20	9251 BB	Burgum
N. Nanning	Twiske 10	9254 GB	Hurdegaryp
J.W. Nijboer-Diepenheim	Woelwijk 18	9255 KH	Tytsjerk
I. Rab-Calkoen	Heidstreek 2	9257 RS	Noardburgum
J. Roemeling-Vlieg	Gealekamp 71	9254 EP	Hurdegaryp
T. Sijtsma-Vonk	Rijksstraatweg 49	9254 DB	Hurdegaryp
T. Veenstra-Terpstra	Torenlaan 5	9261 VZ	Eastermar
J. ter Welle-Nijland	Kobbeflecht 165	9254 AJ	Hurdegaryp
Vlieland			
G. Liberg	Bremweg 11	8899 BJ	Vlieland
Weststellingwerf			
T. de Boer-van der Plas	Omgang 19	8471 EP	Wolvega
J. van Dalen-Veenstra	Heerenveenseweg 206	8488 AK	Nijeholtwolde
S. Hogeling-ten Berge	Slingerweg 6	8477 BE	Oldeholtwolde
T. Iedema	Boylerweg 10	8392 NH	Boijl
N. Kist (Senia)	Pr. Mauritsstraat 15	8471 PE	Wolvega
G. Schaap-de Jong	Grindweg 25	8485 JB	Munnekeburen
Mevrouw De Weerd	Oosterstreek 24	8388 ND	Oosterstreek

BIJLAGEN

1. Aankoop Grote Lijsters
2. Reservering huurtitels seizoen 2011 - 2012
3. Inschrijfformulier/wijzigingsformulier/opzegging dienstverlening

BIJLAGE 1

Aankoop Grote Lijsters (prijs per pakket € 19,95* inclusief btw)

Leesgroep/gemeente	
Naam contactpersoon	
Adres	
Postcode en plaats	
Telefoonnummer	
E-mail / fax	

Datum :

Handtekening :

De boeken worden gehaald in de bibliotheek te:

Jaargang 2010 – 2011: Aantal pakketten:

- Krabbe, Tim	Marte Jacobs
- Keulen, Mensje van	De laatste gasten
- Siebelink, Jan	Knielen op een bed violen
- Hermans, Willem Frederik	Het behouden huis
- Noort, Saskia	De eetclub

Jaargang 2011 – 2012: Aantal pakketten:

- Koch, Herman	Het diner
- Reve, G.	Werther Nieland
- Uphoff, M.	Koudvuur
- Verhulst, D.	Probleemskihotel
- Winter, L. de	Het recht op terugkeer

Dit formulier vóór 1 juni 2011 sturen of faxen naar:

Bibliotheekservice Fryslân
t.a.v. leesgroepen
Postbus 7507
8903 JM Leeuwarden
fax: 058-2847785

*prijswijziging voorbehouden, exclusief portokosten

BIJLAGE 2

Reservering huurtitels seizoen 2011 - 2012

Leesgroep/gemeente	
Gemeente	
Naam contactpersoon	
Adres	
Postcode en plaats	
Telefoonnummer	
E-mail / fax	

Zie blz. 4, spelregels voor het lenen van boeken voor het seizoen 2011 – 2012.

Datum: Handtekening:

De boeken worden gehaald in de bibliotheek te:

Titels in volgorde van voorkeur aangeven*		
Schrijver	Titel	Exemplaren 5, 10 of 15
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Uw bespreekdatum (u ontvangt de boeken \pm 4 weken van tevoren).

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

reservedata:

- 5.
- 6.

Dit formulier vóór 1 juni 2011 sturen of faxen naar:

Bibliotheekservice Fryslân
t.a.v. leesgroepen
Postbus 7507
8903 JM Leeuwarden
fax: 058-2847785

*U krijgt 4 titels toegewezen. Daarna kunt u het hele seizoen extra titels aanvragen.

Opmerkingen:

BIJLAGE 3

Inschrijfformulier / wijzigingsformulier / opzegging dienstverlening * Leesgroepen in de provincie Fryslân

Datum:

Gemeente waar de leesgroep bijeenkomt :

Plaats in die gemeente :

0 Ongebonden leesgroep

Bij ongebonden leesgroepen dient minimaal één persoon een bibliotheekabonnement te hebben.

Naam :

Volledig adres :

Bibliotheekabonnement bij :

0 Leesgroep verbonden aan *

NBvP, Vrouwen van nu

NVVH, Nederlandse vereniging van huisvrouwen

KVG, Katholiek vrouwengilde

Zij-actief, Katholiek vrouwenwerk

Passage christelijke-maatschappelijke vrouwenbeweging

Friese Christelijke plattelandsvrouwenbond

Anders, namelijk:

0 Aantal lezers:

De contactpersoon is het aanspreekpunt voor alle aanvragen en financiële afwikkelingen.

Naam contactpersoon :

Straat :

Postcode en woonplaats :

Telefoon :

E-mail :

Is dit een wijziging: ja / nee * of een opzegging van de dienstverlening: ja / nee *

Naam en plaatsnaam eerdere contactpersoon:

.....

0 Wil wel / geen * gebruik maken van de diensten van Bibliotheekservice Fryslân m.b.t. leesgroepen

0 Heeft wel / geen * bezwaar tegen opname van adresgegevens in de brochure 'Leesgroepen'

0 Opmerkingen:

*** duidelijk aangeven wat van toepassing is**

Dit formulier zenden naar: Bibliotheekservice Fryslân, t.a.v. leesgroepen, Postbus 7507, 8903 JM Leeuwarden, fax: 058-2847785.

Bibliotheekservice
Fryslân

Bibliotheekservice Fryslân
Zuiderkruisweg 4
8938 AP Leeuwarden